

An Bhruiséal, 22 Feabhra 2022
(OR. en)

6441/22

COARM 43
CFSP/PESC 189

TORADH NA nIMEACHTAÍ

ó: Ardrúnaíocht na Comhairle

chuig: na toscaireachtaí

Uimh. an doic. 6044/22 COARM 33 CFSP/PESC 131
roimhe seo:

Ábhar: Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais Eorpaigh

Gheobhaidh na toscaireachtaí san Iarscríbhinn Liosta Comhchoiteann Míleata Nuashonraithe an Aontais Eorpaigh (trealamh a chumhdaítear le Comhsheasamh 2008/944/CBES ón gComhairle lena sainítear comhrialacha lena rialaítear rialú onnmhairithe teicneolaíochta míleata agus trealaimh mhíleata), a ghlac an Chomhairle ag an gcuinniú a bhí aici an 21 Feabhra 2022.

LIOSTA COMHCHOITEANN MÍLEATA AN AONTAIS EORPAIGH

arna ghlacadh ag an gComhairle an 21 Feabhra 2022

(trealamh a chumhdaítear le Comhsheasamh 2008/944/CBES ón gComhairle, lena sainítear comhrialacha faoina rialaítear rialú onnmhairithe teicneolaíochta míleata agus trealaimh mhíleata)

(a dhéanfaidh Liosta Comhchoiteann Míleata nuashonraithe an Aontais Eorpaigh a nuashonrú agus a thiocfaidh ina ionad, arna ghlacadh ag an gComhairle an 17 Feabhra 2020¹)

An Comhbheartas Eachtrach agus Slándála (CBES)

2022/C xx/xx

Nóta 1 Is téarmaí sainmhínithe iad na téarmaí faoi ‘chomharthaí athfhriotail’. Déantar tagairt do ‘Sainmhínithe ar na Téarmaí a úsáidtear sa Liosta seo’ a ghabhann leis an Liosta seo.

Nóta 2 I gcásanna áirithe, is de réir ainm agus uimhir CAS a liostaítear ceimiceáin. Tá feidhm ag an liosta maidir le ceimiceáin arb ionann foirmle struchtúrach dóibh (lena n-áirítear hiodráití) is cuma cén t-ainm atá orthu nó cén uimhir CAS atá acu. Tugtar na huimhreacha CAS ionas go bhféadfar ceimiceán áirithe nó meascán áirithe a shainaithint, gan spleáchas ar ainmníocht. Ní féidir uimhreacha CAS a úsáid mar aitheantóirí uathúla toisc go bhfuil uimhreacha difriúla CAS ag foirmeacha áirithe de na ceimiceáin a liostaítear, agus toisc go bhféadfadh uimhreacha difriúla CAS a bheith ag meascáin ina bhfuil ceimiceán de na ceimiceáin a liostaítear.

---

¹ IO C 85, 13.3.2020, lch. 1.

ML1 *ARMÁIN MHÍNCHRÓ AG A BHFUIL CAILIBRE IS LÚ NÁ 20 MM, ARMÁIN AGUS ARMÁIN UATHOIBRÍOCHA EILE AG A BHFUIL CAILIBRE 12.7 MM (CAILIBRE 0.50 ORLACH) NÓ NÍOS LÚ AGUS GABHÁLAIS, MAR A LEANAS, AGUS COMHPHÁIRTEANNA A SAINDEARADH LENA N-AGHAIDH:*

Nóta Níl feidhm ag ML1. maidir leo seo a leanas:

- a. Airm thine a saindearadh le haghaidh armlón druile agus nach féidir diúracán a scaoileadh leo;*
- b. Airm thine a saindearadh chun diúracáin theaghránaithe a lainseáil, nach bhfuil aon lánán ardphléascach ná aon nasc cumarsáide iontu, agus a bhfuil raon 500 m nó níos lú acu;*
- c. Armáin ina n-úsáidtear armlón i gcásáil adhainte neamhlárnaí agus nach den chineál iad a dhéanann an lámhach go lán-uathoibríoch;*
- d. ‘Arm tine díghníomhachtaithe’.*

Nóta Teicniúil

Is éard atá in ‘arm tine díghníomhachtaithe’ arm tine a cuireadh sa riocht nach féidir aon diúracán a scaoileadh leis trí phróisis arna sainiú ag údarás náisiúnta Stáit atá rannpháirteach i gComhshocraíocht Wassenaar. Leis na próisis sin, déantar modhnú do-aisiompaithe ar eilimintí riachtanacha an airm tine. De réir dlíthe agus rialacháin náisiúnta, féadfar díghníomhachtú an airm tine a fhianú le deimhniú a eiseoidh údarás inniúil agus féadfar é a mharcáil ar an arm tine le stampa ar pháirt riachtanach éigin de.

- a. Raidhfíli agus gunnaí cumaisc, gunnaí láimhe, meaisínghunnaí, fo-mheaisínghunnaí agus gunnaí comhlámhaigh;*

Nóta Níl feidhm ag ML1.a. maidir leo seo a leanas:

- a. Raidhfíli agus gunnaí cumaisc, a monaraíodh roimh 1938;*
- b. Atáirgthí raidhfíli agus gunnaí cumaisc, de raidhfíli nó de ghunnaí cumaisc ar monaraíodh a n-eiseamail bhunaidh roimh 1890;*
- c. Gunnaí láimhe, gunnaí comhlámhaigh agus meaisínghunnaí a monaraíodh roimh 1890, agus atáirgthí díobh;*
- d. Raidhfíli nó gunnaí láimhe, a saindearadh chun diúracán támh a scaoileadh le haer comhbhrúite nó le CO₂;*
- e. Gunnaí láimhe a saindearadh le haghaidh aon cheann de na feidhmeanna seo a leanas:*
  - 1. Ainmhithe clóis a mharú; nó*
  - 2. Ainmhithe a shámhú.*

- b. Armáin mhínchró mar a leanas:*

- 1. Armáin mhínchró a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata;*

2. Armáin mhínchró eile mar a leanas:

a. Armáin de chineál lánuathoibríoch;

b. Armáin de chineál leath-uathoibríoch nó de chineál pumpoibríoch;

Nóta Níl feidhm ag ML1.b.2. maidir le harmán a saindearadh chun diúracán támh a scaoileadh le haer comhbhrúite nó le CO₂.

Nóta Níl feidhm ag ML1.b. maidir leo seo a leanas:

a. Armáin mhínchró a monaraíodh roimh 1938;

b. Atáirgthí armán mínchró, d'armáin mhínchró ar monaraíodh a n-eiseamail bhunaidh roimh 1890;

c. Armáin mhínchró a úsáidtear chun críoch fiaigh nó spóirt. Níor cheart na harmáin sin a dhearadh go speisialta le haghaidh úsáid mhíleata nó le haghaidh lámhaigh atá go hiomlán uathoibríoch;

d. Armáin mhínchró a saindearadh le haghaidh aon cheann de na feidhmeanna seo a leanas:

1. Ainmhithe clóis a mharú;

2. Ainmhithe a shámhú;

3. Tástáil sheismeach;

4. Diúracáin thionsclaíocha a scaoileadh; nó

5. Gairis Phléascacha Sheifitithe Shuaiteacha (IEDanna).

N.B. Maidir le suaiteoirí, féachtar ML4. agus iontráil IA006 i Liosta Ítimí Dé-Úsáide an Aontais Eorpaigh.

c. Armáin ina n-úsáidtear armlón gan chásáil;

d. Gabhálaí a saindearadh le haghaidh airm a shonraítear in ML1.a., in ML1.b. nó in ML1.c., mar a leanas:

1. Cartúslanna inbhainte;

2. Sochtóirí nó maolaitheoirí fuaimne;

3. ‘Gunna-shuíghléasanna’;

Nóta Teicniúil

Chun críocha ML1.d.3 is ionann ‘gunna-shuíghléas’ agus daingneán a dearadh chun gunna a chur le feithicil talún, ‘aerárthach’, soitheach nó struchtúr.

4. Sochtóirí splaince;

5. Treorálaithe armáin optúla a dhéanann próiseáil leictreonach ar íomhánna;

6. Treorálaithe armáin optúla a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata.

ML2 *ARMÁIN MHÍNCHRÓ AG A BHFUIL CAILIBRE 20 MM NÓ NÍOS MÓ, ARMÁIN NÓ ARMÁIL EILE AG A BHFUIL CAILIBRE IS MÓ NÁ 12,7 MM (CAILIBRE 0,50 ORLACH), TEILGEOIRÍ A SAINDEARADH NÓ A SAINMHODHNAÍODH LE HAGHAIDH ÚSÁID MHÍLEATA AGUS GABHÁLAIS, MAR A LEANAS, AGUS COMHPHÁIRTEANNA A SAINDEARADH LENA N-AGHAIDH:*

a. Gunnaí, habhatsair, canóin, moirtéir, armáin fhritancacha, lainseálaithe diúracán, taibhle lasrach míleata, raidhfíli, raidhfíli neamh-athchasta agus armáin mhínchró;

Nóta 1 *Áirítear le ML2.a. insteallairí, gairis mhéadrúcháin, umair stórála agus comhpháirteanna eile a saindearadh chun iad a úsáid le lánáin tiomána leachtacha i gcomhair aon chuid den trealamh a shonraítear in ML2.a.*

Nóta 2 *Níl feidhm ag ML2.a. maidir le harmáin mar a leanas:*

a. Raidhfíli, armáin mhínchró agus gunnaí cumaisc, a monaraíodh roimh 1938;

b. Atáirgthí raidhfíli, armán mínchró agus gunnaí cumaisc, ar monaraíodh a n-eiseamail bhunaidh roimh 1890;

c. Gunnaí, habhatsair, canóin agus moirtéir, a monaraíodh roimh 1890;

d. Armáin mhínchró a úsáidtear chun críoch fiaigh nó spóirt. Níor cheart na harmáin sin a dhearadh go speisialta le haghaidh úsáid mhíleata nó le haghaidh lámhaigh atá go hiomlán uathoibríoch;

e. Armáin mhínchró a saindearadh le haghaidh aon cheann de na feidhmeanna seo a leanas:

1. Ainmhithe clóis a mharú;

2. Ainmhithe a shámhú;

3. Tástáil sheismeach;

4. Diúracáin thionsclaíocha a scaoileadh; nó

5. Gairis Phléascacha Sheiftithe Shuaiteacha (IEDanna);

N.B. Maidir le suaiteoirí, féachtar ML4. agus iontráil IA006 i Liosta Ítimí Dé-Úsáide an Aontais Eorpaigh.

f. Lainseálaithe diúracán a bheartaítear sa láimh a saindearadh chun diúracáin theaghránaithe a lainseáil, nach bhfuil aon lánán ardphléascach ná aon nasc cumarsáide iontu, agus a bhfuil raon 500 m nó níos lú acu.

b. Teilgeoirí, a saindearadh nó a sainmhodhnaíodh le haghaidh úsáid mhíleata, mar a leanas:

1. Teilgeoirí ceanastar deataigh;

2. Teilgeoirí ceanastar gáis;

3. Teilgeoirí ábhair phiriteicniúil;

Nóta *Níl feidhm ag ML2.b. maidir le piostail bhladhma.*

- c. Gabhálaís a saindearadh le haghaidh na n-armán a shonraítear in ML2.a, mar a leanas:
1. Treorálaithe armáin agus suíghléasanna le haghaidh treorálaithe armáin, a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata;
  2. Gairis lena laghdaítear an síniú;
  3. Gléasadh;
  4. Cartúslanna inbhainte;
- d. Níor úsáideadh ó 2019 i leith.

ML3 *ARMLÓN AGUS GAIRIS SOCRAITHE AIDHNÍN, MAR A LEANAS, AGUS COMHPHÁIRTEANNA A SAINDEARADH LENA N-AGHAIDH:*

- a. Armlón le haghaidh armáin a shonraítear in ML1, in ML2 nó in ML12;
- b. Gairis socraithe aidhnín a saindearadh le haghaidh armlón a shonraítear in ML3.a.

Nóta 1 Ar na comhpháirteanna saindeartha a shonraítear in ML3, áirítear iad seo a leanas:

- a. *Déantúis mhiotail nó phlaisteacha amhail inneonacha prímeir, cupáin piléir, naisc chartús, bandaí rothlacha agus páirteanna miotail muinisean;*
- b. *Gairis sábhála agus armála, aidhníní, braiteoirí agus gairis tionscanta;*
- c. *Gairis soláthair cumhachta a bhfuil aschur oibriúcháin ard aonuaire acu;*
- d. *Cásálacha inloiscthe le haghaidh lánán;*
- e. *Fomhuinisin lena n-áirítear buaimíní, mionmhianaigh agus diúracáin chríochthreoraithe.*

Nóta 2 Níl feidhm ag ML3.a. maidir le haon cheann díobh seo a leanas:

- a. *Armlón roctha nach bhfuil diúracán ann (armlón caoch);*
- b. *Armlón druile a bhfuil cuasán púdair tollta air;*
- c. *Armlón caoch eile agus armlón druile eile, nach bhfuil comhpháirteanna iontu a dearadh le haghaidh armlón beo; nó*
- d. *Comhpháirteanna a saindearadh le haghaidh armlón caoch nó armlón druile, a shonraítear sa Nóta 2.a., b. nó c. seo.*

Nóta 3 Níl feidhm ag ML3.a maidir le cartúis a saindearadh chun aon cheann de na críocha seo a leanas:

- a. *Comharthaíocht;*
- b. *Éanlaith a scanrú; nó*
- c. *Bladhmana gáis a lasadh ag toibreacha ola.*

ML4 BUAMAÍ, TOIRPÉID, ROICÉID, DIÚRACÁIN, GAIRIS AGUS LÁNÁIN PHLÉASCACHA EILE AGUS TREALAMH GAOLMHAR AGUS GABHÁLAIS GHAOLMHARA, MAR A LEANAS, AGUS COMHPHÁIRTEANNA A SAINDEARADH LENA N-AGHAIDH:

N.B.1: Maidir le trealamh treorach agus loingseoireachta, féachtar ML11.

N.B.2: Maidir le Córais um Chosaint Aerárthaí ar Dhiúracáin (AMPS), féachtar ML4.c.

a. Buamáí, toirpéid, gránáidí, ceanastair deataigh, roicéid, mianaigh, diúracáin, lánáin doimhneachta, lánáin scartála, gairis scartála, miontrealamh scartála, gairis “ábhair phiriteicniúil”, cartúis agus ionsamhlóirí (i.e. trealamh lena ndéantar tréithe aon cheann de na hítimí sin a ionsamhlú), a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata;

Nóta Áirítear le ML4.a.:

a. Gránáidí deataigh, buamáí dóiteáin, buamáí loiscneacha agus gairis phléascacha;

b. Soic diúracáin nó soic roicéid agus socphointí feithicle athiontrála.

b. Trealamh ag a bhfuil na tréithe uile seo a leanas:

1. Saindearadh é le haghaidh úsáid mhíleata; agus

2. Saindearadh é le haghaidh ‘gníomhaíochtaí’ a bhaineann le haon cheann díobh seo a leanas:

a. Ítimí a shonraítear in ML4.a.; nó

b. Gairis Phléascacha Sheiftithe (IEDanna).

Nóta Teicniúil:

Chun críoch ML4.b. tá feidhm ag ‘gníomhaíochtaí’ maidir le láimhseáil, lainseáil, leagan, rialú, scaoileadh, madhmadh, gníomhachtú, cumhachtú le haschur oibriúcháin aonuaire, díthreorú, trasnaíocht, scuabadh, brath, suaitheadh nó diúscairt.

Nóta 1 Áirítear le ML4.b.:

a. Trealamh soghluaiste leachtaithe gáis atá in ann 1000 kg nó níos mó de ghás i bhfoirm leachtach a tháirgeadh in aghaidh an lae;

b. Cábla snámhach leictriseoltach atá oiriúnach chun mianaigh mhaighnéadacha a scuabadh.

Nóta 2 Níl feidhm ag ML4.b. maidir le gairis láimhe, atá teoranta trína ndearadh chun réada miotail a bhrath agus nach bhfuil in ann aithint idir mianaigh agus réada eile miotail.

c. Córais um Chosaint Aerárthaí ar Dhiúracáin (AMPS).

Nóta Níl feidhm ag ML4.c. maidir le Córais um Chosaint Aerárthaí ar Dhiúracáin (AMPS) ag a bhfuil na tréithe uile seo a leanas:

- a. *Aon cheann de na braiteoirí rabhaidh diúracáin seo a leanas:*
  1. *Braiteoirí éighníomhacha ag a bhfuil buaicfhreagairt 100-400 nm; nó*
  2. *Braiteoirí rabhaidh diúracáin den chineál gníomhach a oibríonn le bioga Doppler;*
- b. *Córais dáilte frithbheart;*
- c. *Bladhmana, a fhágann síniú infheicthe agus síniú infraidhearg, chun diúracáin dromchla go haer a dhíthreorú; agus*
- d. *Iad suiteáilte ar ‘aerárthach sibhialta’ agus na tréithe uile seo a leanas acu:*
  1. *Ní féidir an Córas um Chosaint Aerárthaí ar Dhiúracáin (AMPS) a fheidhmiú ach amháin in ‘aerárthach sibhialta’ ar leith inar suiteáladh an AMPS áirithe agus dár eisíodh aon cheann díobh seo a leanas:*
    - a. *Deimhniú Cineáil sibhialta a d’eisigh údaráis eitlíochta sibhialta i gceann amháin nó níos mó de Bhallstáit an Aontais Eorpaigh nó de stáit atá rannpháirteach i gComhshocraíocht Wassenaar; nó*
    - b. *A choibhéis de dhoiciméad, ar doiciméad é atá aitheanta ag an Eagraíocht Eitlíochta Sibhialta Idirnáisiúnta (EESI);*
  2. *Tá cosaint ag an gCóras um Chosaint Aerárthaí ar Dhiúracáin (AMPS) lena gcoisctear rochtain neamhúdaraíthe ar ‘bhogearraí’; agus*
  3. *Tá meicníocht ghníomhach ina cuid den Chóras um Chosaint Aerárthaí ar Dhiúracáin (AMPS), meicníocht a thugann ar an gcóras gan feidhmiú ón uair a bhaintear an córas amach as ‘aerárthach sibhialta’ inar suiteáladh é.*

ML5 TREALAMH RIALAITHE LÁMHAIGH, TREALAMH FAIREACHAIS AGUS TREALAMH RABHAIDH, AGUS CÓRAIS GHAOLMHARA, TREALAMH TÁSTÁLA AGUS AILÍNIÚCHÁIN AGUS FRITHBHEARTACH, MAR A LEANAS, A SAINDEARADH LE HAGHAIDH ÚSÁID MHÍLEATA, AGUS COMHPHÁIRTEANNA AGUS GABHÁLAIS A SAINDEARADH LENA N-AGHAIDH:

- a. *Treorálaithe armáin, ríomhairí buamála, trealamh gunna-threorála agus córais rialaithe armán;*
- b. *Trealamh eile rialaithe lámhaigh, trealamh eile faireachais agus rabhaidh, agus córais ghaolmhara, mar a leanas:*
  1. *Córais le haghaidh aimsiú, sainiú, raon-tomhas, faireachas nó rianú targaide;*
  2. *Trealamh braite, aitheantais nó sainaitheantais;*
  3. *Trealamh cumaiscthe sonraí nó trealamh comhtháite braiteoirí;*
- c. *Trealamh frithbheartach le haghaidh ítimí a shonraítear in ML5.a. nó in ML5.b.;*
Nóta Chun críocha ML5.c., áirítear gur trealamh frithbheartach is ea trealamh braite.
- d. *Trealamh um thástáil allamuigh nó trealamh ailíniúcháin, a saindearadh le haghaidh na n-ítimí a sonraítear in ML5.a., ML5.b. nó ML5.c.*

ML6 FEITHICLÍ TALÚN AGUS COMHPHÁIRTEANNA LENA N-AGHAIDH, MAR A LEANAS:

N.B. Maidir le trealamh treorach agus loingseoireachta, féach ML11.

- a. Feithiclí talún agus comhpháirteanna lena n-aghaidh, a saindearadh nó a sainmhodhnaíodh le haghaidh úsáid mhíleata;

Nóta 1 Áirítear le ML6.a.:

a. Tancanna agus feithiclí armtha míleata eile agus feithiclí míleata ar a bhfuil suíghléasanna airm feistithe nó trealamh chun mianaigh a leagan nó trealamh chun muinisin a lainseáil, a shonraítear in ML4;

b. Feithiclí armúrtha;

c. Feithiclí amfaibiacha agus feithiclí a úsáidtear chun áthanna doimhne a thrasnú;

d. Feithiclí aisghabhála agus feithiclí a úsáidtear chun armlón nó córais armán a tharraingt nó a iompar agus an trealamh láimhsithe ualaí a ghabhann leis;

e. Leantóirí.

Nóta 2 Maidir le feithicil talún a mhodhnú le haghaidh na húsáide míleata a shonraítear in ML6.a., bíonn mar chuid de sin athrú struchtúrach, leictreach nó meicniúil a dhéantar le comhpháirt amháin nó breis a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata. Áirítear ar na comhpháirteanna sin:

a. Cásálacha aerbhoinn de chineál a saindearadh chun go mbeidís piléardhíonach;

b. Cosaint armúrtha do pháirteanna rithábhachta (e.g. umair bhreosla nó cábáin feithicle);

c. Atreisiúcháin nó suíghléasanna speisialta le haghaidh armán;

d. Soilsíú fáilí.

- b. Feithiclí talún eile agus comhpháirteanna lena n-aghaidh, mar a leanas:

1. Feithiclí ag a bhfuil na tréithe uile seo a leanas:

a. Monaraíodh iad, nó feistíodh ábhar nó comhpháirteanna iontu, lena n-úsáid chun cosaint bhalaistíoch a thabhairt a bheidh chomh maith le leibhéal III (NIJ 0108.01, Meán Fómhair 1985), nó ‘caighdeáin choibhéiseacha’ nó níos fearr ná sin;

b. Traiseoladh a chuirfidh tiomáint faoi na rothaí tosaigh agus faoi na rothaí deiridh go comhuaineach, lena n-áirítear córais traseolta le haghaidh feithiclí a bhfuil rothaí breise orthu chun críoch iompair ualaigh, bíodh tiomáint ag dul chun na rothaí sin nó ná bíodh;

c. Rátáil Ollmheáchain Feithicle (GVWR) is mó ná 4500 kg; agus

d. Dearadh iad nó modhnaíodh iad le haghaidh úsáid easbhóthair;

2. Comhpháirteanna ag a bhfuil na tréithe uile seo a leanas:

a. Saindearadh iad le haghaidh na bhfeithiclí a shonraítear in ML6.b.1.; agus

b. Tugann siad cosaint bhalaistíoch a bheidh chomh maith le leibhéal III (NIJ 0108.01, Meán Fómhair 1985, nó ‘caighdeáin choibhéiseacha’) nó níos fearr ná sin.

N.B. Féachtar freisin ML13.a.

Nóta 1 Níl feidhm ag ML6 maidir le feithiclí sibhialta a dearadh nó a modhnaíodh chun airgead nó nithe luachmhara a iompar.

Nóta 2 Níl feidhm ag ML6. maidir le feithiclí ag a bhfuil na tréithe seo uile a leanas;

a. Monaraíodh iad roimh 1946;

b. Níl ítimí iontu a shonraítear i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais agus a monaraíodh tar éis 1945, cé is moite d'atáirgthí comhpháirteanna bunaidh nó gabhálais bunaidh le haghaidh na feithicle; agus

c. Níl ina gcuid díobh armáin a shonraítear in ML1., ML2. ná ML4. ach amháin más armáin iad atá do-oibríthe agus nach bhfuil in ann diúracán a scaoileadh.

ML7 OIBREÁIN CHEIMICEACHA, 'OIBREÁIN BHITHEOLAÍOCHA', 'OIBREÁIN SMACHTAITHE CÍRÉIBE', ÁBHAIR RADAIGHNÍOMHACHA, TREALAMH GAOLMHAR, COMHPHÁIRTEANNA GAOLMHARA AGUS ÁBHAIR GHAOLMHARA, MAR A LEANAS:

a. 'Oibreáin bhitheolaíocha' nó ábhair radaighníomhacha a roghnaíodh nó a modhnaíodh chun cur lena n-éifeachtacht maidir le tasmigh a dhéanamh de dhaoine nó d'ainmhithe, trealamh a dhíghrádú nó damáiste a dhéanamh do bharrá nó don chomhshaol;

b. Oibreáin cogáíochta ceimicí (CC), lena n-áirítear:

1. Néar-oibreáin CC:

a. Fosfónafluairíodáití ailcile (meitil, eitil, n-próipil nó iseapróipil) O-aile (≤ C₁₀, cioglailcil san áireamh) – iad seo a leanas mar shampla:

Sarain (GB): meitiolfosfónafluairíodáit o-iseapróipile (CAS 107-44-8); agus

Sóman (GD): meitiolfosfónafluairíodáit O-pineacóilile (CAS 96-64-0);

b. Fosfaraimídiciainíodáití N,N-dé-aile (meitil, eitil, n-próipil nó iseapróipil) O-aile (≤ C₁₀, cioglailcil san áireamh) – iad seo a leanas mar shampla: Taban (GA) :

N,N-démheitiolfosfaraimídiciainíodáit O-eitile (CAS 77-81-6);

c. Fosfónaitióláití ailcile (meitil, eitil, n-próipil nó iseapróipil) (meitil, eitil, n-próipil nó iseapróipil)-aimíneitile S-2-dé-aile O-aile (H nó ≤ C₁₀, cioglailcil san áireamh) agus na salainn ailcilithe agus na salainn phrótónaithe a fhreagraíonn dóibh – iad seo a leanas mar shampla:

VX: meitiolfosfónaitióláit mheitile S-2-dé-iseapróipiolaimeitile O-eitile (CAS 50782-69-9);

2. Oibreáin spuaiceán CC:

a. Mustaird sulfair, iad seo a leanas mar shampla:

1. 2-Clóireitilclóraimeitiolsulfid (CAS 2625-76-5);

2. Sulfid bhis(2-clóireitil) (CAS RN 505-60-2);

3. Bis(2-clóireiltia)meatán (CAS RN 63869-13-6);
  4. 1,2-bis(2-clóireiltia)eatán (CAS RN 3563-36-8);
  5. 1,3-bis(2-clóireiltia)-n-própán (CAS RN 63905-10-2);
  6. 1,4-bis(2-clóireiltia)-n-bútán (CAS 142868-93-7);
  7. 1,5-bis(2-clóireiltia)-n-peantán (CAS 142868-94-8);
  8. Bis(2-clóireiltiameitil)éitear (CAS RN 63918-90-1);
  9. Bis(2-clóireiltia-eitil)éitear (CAS RN 63918-89-8);
- b. Lobhaoisítí, iad seo a leanas mar shampla:
1. 2-clóraivinildéchlóraisín (CAS 541-25-3);
  2. Trios(2-clóraivinil)airsín (CAS RN 40334-70-1);
  3. Bios(2-clóraivinil)clóraisín (CAS RN 40334-69-8);
- c. Mustaird nítrigine, iad seo a leanas mar shampla:
1. HN1: bis(2-clóireitil)eitiolaimín (CAS RN 538-07-8);
  2. HN2: bis(2-clóireitil)meitiolaimín (CAS RN 51-75-2);
  3. HN3: trios(2-clóireitil)aimín (CAS RN 555-77-1);
3. Oibreáin éagumasúcháin CC, iad seo a leanas mar shampla:
- a. Beinsíoláit 3-cuiniclidinile (BZ) (CAS 6581-06-2);
4. Duillscamhóirí CC, iad seo a leanas mar shampla:
- a. 2-Clóra-4-fluaraifeascaicéatáit bhúitile (LNF);
- b. Aigéad 2,4,5-tríchlóraifeanoascaicéiteach (CAS 93-76-5) measctha le haigéad 2,4-déchlóraifeanoascaicéiteach (CAS 94-75-7) (Agent Orange (CAS 39277-47-9));
- c. Réamhtheachtaithe dénartha CC agus eochair-réamhtheachtaithe CC, mar a leanas:
1. Défhlúairídí fosfóinile ailcile (Meitil, Eitiril, n-Próipil nó Iseapróipil), iad seo a leanas mar shampla:
DF: Défhlúairíd fosfóinile mheitile (CAS 676-99-3);
  2. Fosfónaítí ailcile (meitil, eitil, n-próipil nó iseapróipil) (meitil, eitil, n-próipil nó iseapróipil)-aimíneitile S-2-dé-ailcile O-ailcile (H nó $\leq C_{10}$, cioglaicil san áireamh) agus na salainn ailcilithe agus na salainn phrótónaithe a fhreagraíonn dóibh – iad seo a leanas mar shampla:
QL: Meitiolfosfóinít O-2-dé-iseapróipiolaimeitile O-eitile (CAS 57856-11-8);
  3. Clórasarain: Meitiolfosfónaclóiríodáit o-iseapróipile (CAS 1445-76-7);
  4. Clórasóman: Meitiolfosfónaclóiríodáit o-pineacóilile (CAS 7040-57-5);

d. ‘Oibreáin smachtaithe círéibe’, comhcheimiceáin ghníomhacha agus cumaisc díobh sin, ar a n-áirítear:

1. α -Brómaibeinsinaicéitínítríl, (ciainíd brómaibeinsile) (CA) (CAS 5798-79-8);
2. Própáindénítríl [meitiléin (2-clóraifeinil)] própáinnítríl, (o-Clóraibeinsilídéineamalónainítríl) (CS) (CAS 2698-41-1);
3. 2-Clóra-1-feinileatánón, Clóiríd feiniolaicil (ω -clóraicéitifeanón) (CN) (CAS 532-27-4);
4. Dóbheins-(b,f)-1,4-ocsaiseifín (CR) (CAS 257-07-8);
5. 10-Clóra-5,10-déhidrifeanarsaisín, (Clóiríd feanarsaisín), (adaimsít), (DM) (CAS 578-94-9);
6. N-Naonánóilmorfóilín, (MPA)(CAS 5299-64-9);

Nóta 1 Nil feidhm ag ML7.d. maidir le ‘hoibreáin smachtaithe círéibe’ atá pacáistithe ina gceann is ina gceann le haghaidh a n-úsáide chun féinchosanta pearsanta.

Nóta 2 Nil feidhm ag ML7.d. maidir le comhábhair cheimiceacha ghníomhacha, ná maidir le teaglamaí díobh, atá sainaitheanta agus pacáistithe le haghaidh a n-úsáide chun bia a tháirgeadh nó chun críoch míochaine.

e. Trealamh a saindearadh nó a sainmhodhnaíodh le haghaidh úsáid mhíleata, a dearadh nó a modhnaíodh chun aon cheann díobh seo a leanas a scaipeadh, agus comhphárteanna a saindearadh lena n-aghaidh sin:

1. Ábhair nó oibreáin a shonraítear in ML7.a, in ML7.b. nó in ML7.d.; nó
2. Oibreáin CC atá comhdhéanta de réamhtheachtaithe a shonraítear in ML7.c.;

f. Trealamh cosanta agus dí-éilliúcháin, a saindearadh nó a sainmhodhnaíodh le haghaidh úsáid mhíleata, comhphárteanna agus meascáin cheimiceacha, mar a leanas:

1. Trealamh a dearadh nó a modhnaíodh chun cosaint a thabhairt ar ábhair a shonraítear in ML7.a., ML7.b. nó ML7.d., agus comhphárteanna a saindearadh le haghaidh an trealaimh sin;
2. Trealamh a dearadh nó a modhnaíodh chun earraí atá éillithe le hábhair a shonraítear in ML7.a. nó in ML7.b. a dhí-éilliú, agus comhphárteanna a saindearadh le haghaidh an trealaimh sin;
3. Meascáin cheimiceacha a sainfhorbraíodh nó a sainfhoirmíodh chun earraí atá éillithe le hábhair a shonraítear in ML7.a. nó in ML7.b. a dhí-éilliú;

Nóta Áirítear le ML7.f.1.:

a. Aonaid aerchóiriúcháin a saindearadh nó a sainmhodhnaíodh le haghaidh scagachán núicléach, bitheolaíoch nó ceimiceach;

b. Éadaí cosanta.

N.B. Maidir le gásmhaise shibhialta, trealamh cosanta agus dí-éilliúcháin, féachtar freisin iontráil IA004 ar Liosta Ítimí Dé-Úsáide an Aontais Eorpaigh.

g. Trealamh a saindearadh nó a sainmhodhnaíodh le haghaidh úsáid mhíleata, a dearadh nó a modhnaíodh chun aon cheann díobh seo a leanas a bhrath nó a shainnithint, agus comhpháirteanna a saindearadh le haghaidh an trealaimh sin;

Nóta Níl feidhm ag ML7.g. maidir le dáileogmhéadair phearsanta chun monatóireacht a dhéanamh ar radaíocht.

N.B. Féachtar freisin iontráil IA004 i Liosta Ítimí Dé-Úsaíde an Aontais Eorpaigh.

h. ‘Bithpholaiméirí’ a saindearadh nó a sainphróiseáladh chun oibreáin CC a shonraítear in ML7.b. a bhrath nó a shainnithint, agus na saothráin de chealla sonracha a úsáidtear chun iad a tháirgeadh;

i. ‘Bithchatalaígh’ chun oibreáin CC a dhí-éilliú nó a dhíghrádú, agus córais bhithleolaíoch a lena n-aghaidh, mar a leanas:

1. ‘Bithchatalaígh’ a saindearadh chun oibreáin CC a shonraítear in ML7.b. a dhí-éilliú nó a dhíghrádú, agus atá ina dtoradh ar roghnú teoraithe saotharlainne nó ar innealtóireacht ghéiniteach ar chórais bhithleolaíoch;
2. Córais bhithleolaíoch ina bhfuil an fhaisnéis ghéiniteach is sonracha do tháirgeadh ‘bithchatalaíoch’ a shonraítear in ML7.i.1., mar a leanas:
  - a. ‘Veicteoirí léiriúcháin’;
  - b. Víris;
  - c. Saothráin ceall.

Nóta 1 Níl feidhm ag ML7.b. ná ag ML7.d. maidir leo seo a leanas:

- a. *Clóiríd chianaigine (CAS 506-77-4). Féachtar freisin iontráil IC450.a.5 i Liosta Ítimí Dé-Úsaíde an Aontais Eorpaigh;*
- b. *Aigéad hidriciaineach (CAS 74-90-8);*
- c. *Clóirín (CAS 7782-50-5);*
- d. *Clóiríd charbóinile (foisgéin) (CAS 75-44-5). Féachtar freisin iontráil IC450.a.4 i Liosta Ítimí Dé-Úsaíde an Aontais Eorpaigh;*
- e. *Défhóisgéin (tríchlóraimeitil-clóraformáit) (CAS 503-38-8);*
- f. *Níor úsaídeadh ó 2004 i leith;*
- g. *Bróimíd xilile, orta: (CAS 89-92-9), meitea: (CAS 620-13-3), mír: (CAS 104-81-4);*
- h. *Bróimíd bheinsile (CAS 100-39-0);*
- i. *Iaidíd bheinsile (CAS 620-05-3);*
- j. *Bróimíd aicéatóin (CAS 598-31-2);*
- k. *Bróimíd chianaigine (CAS 506-68-3);*

- l. Céatón eitile brómáimeitile (CAS 816-40-0);
- m. Clóraicéatón (CAS 78-95-5);
- n. Iadaicéatáit eitile (CAS 623-48-3);
- o. Iadaicéatón (CAS 3019-04-3);
- p. Clóraipicrin (CAS 76-06-2). Féachtar freisin iontráil IC450.a.7 i Liosta Ítimi Dé-Úsaíde an Aontais Eorpaigh.

Nóta 2 Na saothráin ceall agus na córais bhitheolaíocha a shonraítear in ML7.h. agus ML7.i.2., is saothráin eisiacha iad agus níl feidhm ag na fo-ítimí sin maidir le cealla nó córais bhitheolaíocha chun críoch sibhialta, amhail talmhaíocht, cógaisíocht, míochaine, tréidliacht, an comhshaol, bainistiú dramhaíola, ná i dtionscal an bhia.

ML8 ‘*ÁBHAIR FUINNEAMHACHAIS*’, AGUS SUBSTAINTÍ GAOLMHARA, MAR A LEANAS:

N.B.1. Féachtar freisin iontráil IC011 i Liosta Ítimi Dé-Úsaíde an Aontais Eorpaigh.

N.B.2. Maidir le lánáin agus gairis, féachtar ML4 agus iontráil IA008 i Liosta Ítimi Dé-Úsaíde an Aontais Eorpaigh.

Nótaí Teicniúla

1. Chun críocha ML8., cé is moite de ML8.c.11. nó ML8.c.12., tagraíonn ‘meascán’ do chomhdhéanamh dhá shubstaint nó níos mó a ndéantar ar a laghad substaint amháin acu a liostú i bhfo-ítimí ML8.

2. Aon substaint a liostaítear i bhfo-ítimí ML8, tá sí faoi réir an liosta seo, fiú nuair a úsáidtear í i bhfeidhmchlár seachas an feidhmchlár a luaitear. (e.g. is mar phléascán a úsáidtear TAGN, den chuid is mó, ach is féidir é a úsáid freisin mar bhreosla nó mar ocsaídeoir.)

3. Chun críocha ML8., is éard is méid na gcáithníní ann meántrastomhas na gcáithníní ar bhonn meáchain nó toirte. Úsáidfeair caighdeáin idirnáisiúnta nó a gcoibhéis de chaighdeáin náisiúnta chun an tsampláil a dhéanamh agus méid na gcáithníní a chinneadh.

a. ‘Pléascáin’ mar a leanas, agus ‘meascáin’ díobh:

1. ADNBF (aimindénítribeinseafúrocsán nó 7-aimín-4,6-dénítribeinseafúrasán-1-ocsaíd) (CAS 97096-78-1);
2. BNCP (sárchlóráit chóbailt(III) (5-nítriteatrasólát)teatrimín chis-bis) (CAS 117412-28-9);
3. CL-14 (dénítribeinseafúrocsán dé-aimín nó 5,7-dé-aimín-4,6-dénítribeinseafúrasán-1-ocsaíd) (CAS 117907-74-1);
4. CL-20 (HNIW nó Heacsainítriheacsasawurtziótán) (CAS 135285-90-4); clatráití ó CL-20 (maidir lena ‘réamhtheachtaithe’, féachtar freisin ML8.g.3. agus g.4.);
5. CP (sárchlóráit chóbailt III pheantaimín 2-(5-ciantrasaláta)) (CAS 70247-32-4);
6. DADE (1,1-dé-aimín-2,2-dénítreitiléin, FOX-7) (CAS 145250-81-3);

7. DATB (dé-aimíntrínítribeinséin) (CAS 1630-08-6);
8. DDFP (1,4-dénítridhéhúrasánaipipioraisín);
9. DDPO (2,6-dé-aimínea-3,5-dénítripioraisín-1-ocsaíd, PZO) (CAS 194486-77-6);
10. DIPAM (3,3'-dé-aimínea-2,2',4,4',6,6'-heacsainítridéfheinil nó déphiocraimíd) (CAS 17215-44-0);
11. DNGU (DINGU nó dénítrigliocólúiril) (CAS 55510-04-8);
12. Fúrasáin mar a leanas:
  - a. DAAOF (DAAF, DAAFox, nó dé-aimíonasocsafúrasán);
  - b. DAAzF (dé-aimíonasafúrasán) (CAS 78644-90-3);
13. HMX agus díorthaigh (maidir lena 'réamhtheachtaithe, féachtar freisin ML8.g.5.), mar a leanas:
  - a. HMX (Ciglíteitrimetiléinteitrimíotramín, ochtaihidrea-1,3,5,7-teitrimítea-1,3,5,7-teatraisín, 1,3,5,7-teitrimítea-1,3,5,7-teatrasa-cioglochán, ochtaigin nó ochtaigéin) (CAS 2691-41-0);
  - b. analóga défhluaraimínithe de HMX;
  - c. K-55 (2,4,6,8-teitrimítea-2,4,6,8-teatrasa-déchiogla-[3,3,0]ochtánón-3, teitrimítrileathghliocúiril or HMX céata-déchioglach) (CAS 130256-72-3);
14. HNAD (heicsinítreadamantán) (CAS 143850-71-9);
15. HNS (heicsinítristilbéin) (CAS 20062-22-0);
16. Imíodasóil mar a leanas:
  - a. BNNII ([4,5-d]Imíodasól ochtaihidrea-2,5-bis(níotramínea)imíodasa);
  - b. DNI (2,4-dénítrimíodasól) (CAS 5213-49-0);
  - c. FDIA (1-fluara-2,4-dénítrimíodasól);
  - d. NTDNIA (N-(2-nítritrí-asól)-2,4-dénítrimíodasól);
  - e. PTIA (1-picril-2,4,5-trínítrimíodasól);
17. NTNMH (hiodraisín 1-(2-nítritrí-asól)-2-dénítrimeitiléine);
18. NTO (ONTA nó 3-nítrea-1,2,4-trí-asól-5-ón) (CAS 932-64-9);
19. Polainítreaicúbáin ina bhfuil breis agus ceithre ghrúpa nítreacha;
20. PYX (2,6-Bis(picriolaimín)-3,5-dénítripiridín) (CAS 38082-89-2);
21. RDX agus díorthaigh, mar a leanas:
  - a. RDX (ciglitrímheitiléinríotramín, cioglóinít, T4, heicsihidrea-1,3,5-trínítrea-1,3,5-trí-aisín, 1,3,5-trínítrea-1,3,5-trí-asa-cigliheacsán, heacsaigin nó heacsaigéin) (CAS 121-82-4);

- b. Keto-RDX (K-6 nó 2,4,6-trínítrea-2,4,6-trí-asaicigliheacsanón) (CAS 115029-35-1);
22. TAGN (trí-aimíneaguainidíníotráit) (CAS 4000-16-2);
23. TATB (trí-aimínithrínítribeinsín) (CAS 3058-38-6) (maidir lena 'réamhtheachtaithe', féach freisin ML8.g.7);
24. TEDDZ (3,3,7,7-teitribis(défhluaraimín)-ochtaihídeara-1,5-dénítrea-1,5-dé-asaicín);
25. Teatrasóil mar a leanas:
- a. NTAT (aimíniteatrasól nítrithrí-asóil);
  - b. NTNT (1-N-(2-nítrithrí-asóla)-4-nítriteatrasól);
26. Teitril (trínítrifeinilmeitilníotramín) (CAS 479-45-8);
27. TNAD (1,4,5,8-teitrinítrea-1,4,5,8-teatrasadeacailín) (CAS 135877-16-6) (maidir lena 'réamhtheachtaithe', féach freisin ML8.g.6.);
28. TNAZ (1,3,3-tríníotraiseitidín) (CAS 97645-24-4) (maidir lena 'réamhtheachtaithe', féach freisin ML8.g.2.);
29. TNGU (SORGUYL nó teitrinítriglicólúiril) (CAS 55510-03-7);
30. TNP (1,4,5,8-teitrinítrea-pírodaisín[4,5-d]pírodaisín) (CAS 229176-04-9);
31. Trí-aisíní mar a leanas:
- a. DNAM (2-ocsa-4,6-déníotramínea-s-trí-aisín) (CAS 19899-80-0);
  - b. NNHT (2-níotramínea-5-nítrea-heicsihídeara-1,3,5-trí-aisín) (CAS 130400-13-4);
32. Trí-asóil mar a leanas:
- a. 5-aisídea-2-nítrithrí-asól;
  - b. ADHTDN (déníotramíd 4-aimínea-3,5-déhidraisínea-1,2,4-trí-asóil) (CAS 1614-08-0);
  - c. ADNT (1-aimínea-3,5-dénítrea-1,2,4-trí-asól);
  - d. BDNTA ([bis-dénítrithrí-asól]aimín);
  - e. DBT (3,3'-dénítrea-5,5-dé-1,2,4-trí-asól) (CAS 30003-46-4);
  - f. DNBT (dénítribisthí-asól) (CAS 70890-46-9);
  - g. Níor úsáideadh ó 2010 i leith;
  - h. NTDNT (3,5-dénítrithrí-asól 1-N-(2-nítrithrí-asóla));
  - i. PDNT (1-picril-3,5-dénítrithrí-asól);
  - j. TACOT (teitrinítribeansaithí-asólaibeinsithrí-asól) (CAS 25243-36-1);

33. ‘Pléascáin’ nach liostaítear in aon áit eile in ML8.a. agus ag a bhfuil aon cheann de na tréithe seo a leanas:
- Treoluas madhmtha is mó ná 8700 m/s, ag uasdlús, *nó*
  - Brú madhmtha is mó ná 34 GPa (340 kbar);
34. Níor úsáideadh ó 2013 i leith;
35. DNAN (2,4-déníotranasól) (CAS 119-27-7);
36. TEX (4,10-Dénítrea-2,6,8,12-teatrocsa-4,10-dé-asawurtziótán);
37. GUDN (Déníotraimíd ghuainiolúiré) FOX-12 (CAS 217464-38-5);
38. Teatraisíní mar a leanas:
- BTAT (Bis(2,2,2-trínítreitil)-3,6-dé-aimíniteatraisín);
  - LAX-112 (3,6-dé-aimínea-1,2,4,5-teatraisín-1,4-dé-ocsaíd);
39. Ábhair ianacha fuinneamhachais a leánn idir 343 K (70 °C) agus 373 K (100 °C) agus ag a bhfuil treoluas madhmtha is mó ná 6800 m/s nó brú madhmtha acu is mó ná 18 GPa (180 kbar);
40. BTNEN (Bis(2,2,2-trínítreitil)-níotraimín) (CAS 19836-28-3);
41. FTDO (1,2,3,4-teatraisín-1,3-dé-ocsaíd 5,6-(3',4'-fúrasána)-);
42. EDNA (Eitiléindéníotraimín) (CAS 505-71-5);
43. TKX-50 (5,5'-bisteatrasól-1,1'-dé-óláit déhidrocsalamóiniam);

Nóta Áirítear le ML8.a. ‘comhchriostail phléascacha’.

Nóta Teicniúil

Is éard is ‘comhchriostal pléascach’ ann ábhar soladach arb é atá ann eagrú trithoiseach ordúil de dhá mhóilín phléascacha nó níos mó, agus ar ceann a shonraítear in ML8.a. ceann amháin ar a laghad díobh sin.

b. ‘Tiomántáin’, mar a leanas:

- Aon ‘tiomántán’ soladach ag a bhfuil ríog shonrach theoriciúil (faoi choinníollacha caighdeánacha) is mó ná:
  - 240 soicind i gcás ‘tiomántán’ neamh-halaignithe neamh-mhiotalaithe;
  - 250 soicind i gcás ‘tiomántán’ neamh-mhiotalaithe halaignithe; *nó*
  - 260 soicind i gcás ‘tiomántán’ miotalaithe;
- Níor úsáideadh ó 2013 i leith;
- ‘Tiomántáin’ ag a bhfuil tairiseach fórsa is mó ná 1200 kJ/kg;

4. ‘Tiomántáin’ atá in ann ráta dócháin líneach foistine is mó ná 38 mm/s a choinneáil faoi dhálaí caighdeánacha (arna thomhas i bhfoirm snáithe aonair choiscthe) 6,89 MPa (68,9 bar) de bhrú agus 294 K (21 °C);
  5. ‘Tiomántáin’ de Bhun Dúbailte ó Theilgean Leaistiméir Mhrodnaithe (EMCDB) ag a bhfuil inbhorrthacht faoi uas-strus is mó ná 5 % ag 233 K (- 40 °C);
  6. Aon ‘tiomántán’ ina bhfuil substaintí a shonraítear in ML8.a.;
  7. ‘Tiomántáin’, nach sonraítear in aon áit eile i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais Eorpaigh, a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata;
- c. ‘Ábhair phiriteicniúla’, breoslaí agus substaintí gaolmhara, mar a leanas, agus ‘meascáin’ díobh sin:

1. Breoslaí ‘aerárthaigh’ a sainfhoirmlíodh chun críoch míleata;

Nóta 1 Níl feidhm ag ML8.c.1 maidir leis na breoslaí ‘aerárthaigh’ seo a leanas: JP-4, JP-5 agus JP-8.

Nóta 2 Breoslaí ‘aerárthaigh’ a shonraítear in ML8.c.1., is críochtháirgí iad, agus ní comhábhair díobh iad.

2. Alán (hidríd alúmanaim) (CAS 7784-21-6);
3. Bóráin, mar a leanas, agus a gcuid díorthach:
  - a. Carbóráin;
  - b. Homalóga bóráin, mar a leanas:
    1. Deacabórán (14) (CAS 17702-41-9);
    2. Peinteabórán (9) (CAS 19624-22-7);
    3. Peinteabórán (11) (CAS 18433-84-6);
4. Hiodraisín agus díorthaigh, mar a leanas (maidir le díorthaigh hiodraisín ocsaídiúcháin, féach freisin ML8.d.8. agus d.9.):
  - a. Hiodraisín (CAS 302-01-2) nuair is mó ná 70 % an tiúchan ann;
  - b. Hiodraisín monaimeitile (CAS 60-34-4);
  - c. Hiodraisín démheitile siméadrach (CAS RN 540-73-8);
  - d. Hiodraisín démheitile neamhshiméadrach (CAS 57-14-7);

Nóta Níl feidhm ag ML8.c.4.a. maidir le ‘meascáin’ hiodraisín a sainfhoirmlíodh le haghaidh rialú creimthe.

5. Breoslaí miotail, ‘meascáin’ breosla nó ‘meascáin’ de ‘ábhair phiriteicniúla’, i bhfoirm cáithníní, bídis sféarúil, adamhaithe, sféaróideach, calógach nó meilte, a monaraíodh as ábhar ina bhfuil cion 99 % nó níos mó d’aon cheann díobh seo a leanas:
  - a. Miotail, mar a leanas, agus ‘meascáin’ díobh:

1. Beirilliam (CAS 7440-41-7) ar lú ná 60 µm méid na gcáithníní ann;
  2. Púdar iarainn (CAS 7439-89-6) arb é 3 µm nó níos lú méid na gcáithníní ann, a táirgeadh trí ocsaíd iarainn a dhí-ocsaídiú le hidrigin;
- b. ‘Meascáin’ ina bhfuil aon cheann díobh seo a leanas:
1. Siorcóiniam (CAS 7440-67-7), maignéisiam (CAS 7439-95-4) nó cóimhiotail díobh sin, ar lú ná 60 µm méid na gcáithníní iontu; nó
  2. Breoslaí bóróin (CAS 7440-42-8) nó cairbíde bóróin (CAS 12069-32-8) ag a bhfuil de íonacht 85 % nó níos mó agus ar lú ná 60 µm méid na gcáithníní iontu;

Nóta 1 Tá feidhm ag ML8.c.5. maidir le “pléascáin” agus breoslaí, bíodh nó ná bíodh na miotail nó na cóimhiotail sin imchochlaithithe in alúmanam, maignéisiam, siorcóiniam nó i mbeirilliam.

Nóta 2 Níl feidhm ag ML8.c.5.b. maidir le breoslaí miotail i bhfoirm cáithníní ach amháin i gcás inar meascadh iad le substaintí eile chun ‘meascán’ a dhéanamh agus a fhoirmliú chun críoch míleata amhail scioidair ‘tiomántáin’ leachtaigh, ‘tiomántáin’ sholadacha, nó ‘meascáin’ de ‘ábhair phiriteicniúla’.

Nóta 3 Níl feidhm ag ML8.c.5.b.2. maidir le bórón ná cairbíd bhóróin atá saibhrithe le bórón-10 (cion iomlán 20 % nó níos mó de bhórón-10.)

6. Ábhair mhíleata, ina bhfuil tiúsóirí i gcomhair breoslaí hidreacarbóin, a sainfhoirmliodh lena n-úsáid i dtaibhle lasrach nó i muinisin loiscneacha, amhail stéaraití miotail (e.g. octal (CAS 637-12-7)) nó pailmiotáití;
7. Sárchlóráití, clóráití agus crómáití, a rinneadh a chumasc le miotal púdraithe nó le comhpháirteanna breosla ardfhuinnimh eile;
8. Púdar alúmanaim sféarúil nó sféaróideach (CAS 7429-90-5) arb é 60 µm nó níos lú méid na gcáithníní ann, a monaraíodh as ábhar ina bhfuil cion alúmanaim 99 % nó níos mó;
9. Fohiodráití tíotáiniam (TiH_n) ag a bhfuil stocaiméadracht atá coibhéiseach le n = 0,65-1,68;
10. Breoslaí leachtacha ard-dlúis fuinnimh nach sonraítear in ML8.c.1., mar a leanas:
  - a. Breoslaí measctha, ina n-ionchorpraítear breoslaí soladacha agus breoslaí leachtacha (e.g. scioidar bóróin), araon, ina a bhfuil dlús fuinnimh maisbhunaithe 40 MJ/kg nó níos mó;
  - b. Breoslaí agus breiseáin breosla eile ard-dlúis fuinnimh (e.g. cúbán, tuaslagáin ianacha, JP-7, JP-10), ina bhfuil dlús fuinnimh toirt-bhunaithe 37,5 GJ nó níos mó in aghaidh an mhéadair chiúbaigh, arna thomhas ag 293 K (20 °C) agus ag brú aon atmaisféir amháin (101,325 kPa);

Nóta Níl feidhm ag ML8.c.10.b. maidir le breoslaí iontaise scagtha ná bithbhreoslaí, ná maidir le breoslaí i gcomhair innill a bhfuil deimhniú um úsáid san eitlíocht shibhialta acu.
11. ‘Ábhair phiriteicniúla’ agus ábhair phireafóracha, mar a leanas:

a. ‘Ábhair phiriteicniúla’ nó ábhair phireafóreacha a foirmlíodh go sonrach chun táirgeadh an fhuinnimh radaithe in aon chuid den speictream infridhearg (IR) a fheabhsú nó a rialú;

b. Meascáin de mhaignéisiam, de pholaiteitreafluairéitiléin (PTFE) agus de chomhpholaiméir vinilídéine défhluairíd-heicseapróipiléine (e.g. MTV);

12. Meascáin bhreosla, meascáin de ‘ábhair phiriteicniúla’ nó ‘ábhair fuinneamhachais’, nach sonraítear in aon áit eile in ML8, agus ag a bhfuil na tréithe uile seo a leanas:

a. Tá cion is mó ná 0,5 % iontu de cháithníní d’aon cheann díobh seo a leanas:

1. Alúmanam;
2. Beirilliam;
3. Bórón;
4. Siorcóiniam;
5. Maignéisiam; nó
6. Tiotáiniam;

b. Tá cáithníní a shonraítear in ML8.c.12.a. iontu agus is lú ná 200 nm méid na gcáithníní sin i ngach treo; agus

c. Tá cáithníní a shonraítear in ML8.c.12.a. iontu ina bhfuil cion miotail 60 % nó níos mó;

Nóta Le ML8.c.12, áirítear teirmítí.

d. Ocsaídeoirí, mar a leanas, agus ‘meascáin’ díobh:

1. ADN (déníotraimíd amóiniam nó SR 12) (CAS 140456-78-6);
2. AP (sárchlóráit amóiniam) (CAS 7790-98-9);
3. Comhdhúile arb é atá iontu fluairín agus aon cheann díobh seo a leanas:
  - a. Halaiginí eile;
  - b. Ocsaigin; nó
  - c. Nítrigin;

Nóta 1 Níl feidhm ag ML8.d.3. maidir le trifluairíd chlóirín (CAS 7790-91-2).

Nóta 2 Níl feidhm ag ML8.d.3. maidir le trifluairíd nítrigine (CAS 7783-54-2) ina staid ghásach.

4. DNAD (1,3-dénítrea-1,3-dé-aiseataidín) (CAS 78246-06-7);
5. HAN (níotráit hidrocsalamóiniam) (CAS 13465-08-2);
6. HAP (sárchlóráit hidrocsalamóiniam) (CAS 15588-62-2);

7. HNF (nítreaformáit hidraisíniam) (CAS 20773-28-8);
8. Níotráit hidraisín (CAS 37836-27-4);
9. Sárchlóráit hidraisín (CAS 27978-54-7);
10. Ocsaídeoírí leachtacha atá comhdhéanta de mhúch-aigéad nítreach dearg coiscthe (IRFNA) (CAS 8007-58-7) nó a bhfuil múch-aigéad nítreach dearg coiscthe iontu;

Nóta Nil feidhm ag ML8.d.10 maidir le múch-aigéad nítreach neamhchoiscthe.

e. Ceanglóirí, plaisteacháin, monaiméirí agus polaiméirí, mar a leanas:

1. AMMO (aisídimeitilmeitiloca-eatán agus a chuid polaiméirí) (CAS 90683-29-7) (maidir lena ‘réamhtheachtaithe’, féach freisin ML8.g.1.);
2. BAMO (3,3-bios(aisídimeitil)oca-eatán agus a chuid polaiméirí) (CAS 17607-20-4) (maidir lena “réamhtheachtaithe”, féach freisin ML8.g.1.);
3. BDNPA (bios(2,2-dénítreaipróipil)aicéatal) (CAS 5108-69-0);
4. BDNPF (bios(2,2-dénítreaipróipil)formalach) (CAS 5917-61-3);
5. BTTN (bútáinthríoiltríníotráit) (CAS 6659-60-5) (maidir lena ‘réamhtheachtaithe’, féach freisin ML8.g.8);
6. Monaiméirí, plaisteacháin nó polaiméirí fuinneamhachais, a sainfhoirmlíodh le haghaidh úsáid mhíleata agus ina bhfuil aon cheann díobh seo a leanas;
  - a. Grúpaí nítreacha;
  - b. Grúpaí aisídeacha;
  - c. Grúpaí níotráiteacha;
  - d. Grúpaí níotrasacha; nó
  - e. Grúpaí défhluaraimíneacha;
7. FAMAO (oca-eatán 3-défhluaraimínimeitil-3-aisídimeitile) agus a chuid polaiméirí;
8. FEFO (bis-(2-fluara-2,2-dénítretil)formalach) (CAS 17003-79-1);
9. FPF-1 (formalach pola-2,2,3,3,4,4-heacsfluaraipeantán-1,5-dé-óil) (CAS 376-90-9);
10. FPF-3 (formalach pola-2,4,4,5,5,6,6-heaptafluara-2-trí-fluaraimeitil-3-ocsaiheaptán-1,7-dé-óil);
11. GAP (polaiméir glicidiolaisíde) (CAS 143178-24-9) agus a chuid díorthach;
12. HTPB (polabútaidhé-éin a rinneadh a fhoirceannadh le hidrocraíl) a bhfuil a fheidhmiúlacht hidrocraíle cothrom le 2,2 nó cothrom le 2,4 nó idir 2.2 agus 2.4, ar lú ná 0,77 milleachoibhéis/g a luach hidrocraíle, agus ag a bhfuil slaodacht is lú ná 47 bpoise ag 30 °C (CAS 69102-90-5);

13. Pola(eipeaclórahidrin) a rinneadh a fheidhmiúlú le halcól, ag a bhfuil meáchan móilíneach is lú ná 10000, mar a leanas:

a. Pola(eipeaclórahidrindé-ól);

b. Pola(eipeaclórahidrintrí-ól)

14. NENAanna (cumaisc níotráiteitilníotraimín) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 agus 85954-06-9);

15. PGN (pola-GLYN, polalglicidilníotráit nó pola(ocsaíorán níotráitimeitile)) (CAS 27814-48-8);

16. Pola-NIMMO (pola(níotráitimeitilmeitioloca-eatán), pola-NMMO nó pola(3-Níotráitimeitil-3-meitioloca-eatán)) (CAS 84051-81-0);

17. Polainíotrortacarbónáití;

18. TVOPA (própán 1,2,3-tris[1,2-bis(défhluaraimínea)eatoca] nó aducht tris-vionoca-própáin) (CAS 53159-39-0);

19. 4,5 dé-aisídimeitil-2-meitil-1,2,3-trí-asól (isea- DAMTR);

20. PNO (Pola(ocsa-eatán 3-níotráiteach));

21. TMETN (Tríníotráit thrímheitioloileatáin) (CAS 3032-55-1);

f. 'Breiseáin' mar a leanas:

1. Copar salaicileach bunúsach (CAS 62320-94-9);

2. BHEGA (gliocólaimíd bhis-(2-hiodrocsa-eitil)) (CAS 17409-41-5);

3. BNO (bútaidhé-éinnítriolocaíd);

4. Díorthaigh de chuid fearóicéine, mar a leanas:

a. Bútaicéin (CAS 125856-62-4);

b. Cataicéin (própán 2,2-bis-eitilfearóicéinile) (CAS 37206-42-1);

c. Aigéid charbocsaileacha fearóicéine agus eistir d'aigéid charbocsaileacha fearóicéine;

d. n-búitil-fearóicéin (CAS 31904-29-7);

e. Díorthaigh pholaiméire eile ó fhearóicéin aduchtaithe nach sonraítear in aon áit eile in ML8.f.4.;

f. Fearóicéin eitile (CAS 1273-89-8);

g. Fearóicéin phróipile;

h. Fearóicéin pheintile (CAS 1274-00-6);

i. Fearóicéin déchioglaipheintíle;

j. Fearóicéin déchioglaiheicsiol;

- k. Fearóicéin dé-eitile (CAS 1273-97-8);
  - l. Fearóicéin déphróipile;
  - m. Fearóicéin débhuítile (CAS 1274-08-4);
  - n. Fearóicéin déheicsile (CAS 93894-59-8);
  - o. Fearóicéin aicéitile (CAS 1271-55-2)/Fearóicéin 1,1'-dé-aicéitile (CAS 1273-94-5);
5. Béite-reasaircioláit luaidhe (CAS 20936-32-7) nó béite-reasaircioláit chopair (CAS 70983-44-7);
  6. Ciotráit luaidhe (CAS 14450-60-3);
  7. Crágaigh luaidh-copair béite-reasaircioláite nó salaicioléití (CAS 68411-07-4);
  8. Mailéait luaidhe (CAS 19136-34-6);
  9. Salaicioláit luaidhe (CAS 15748-73-9);
  10. Stánáit luaidhe (CAS 12036-31-6);
  11. MAPO (ocsaíd tris-1-(2-meitil)asairidiniolfoisfíne) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (ocsaíd bhis(2-meitilasairidinil)2-(2-hiodrocsaprópánocsa)próipiolumíneafóisfíne); agus díorthaigh MAPO eile;
  12. BAPO meitile (ocsaíd mheitiolumíneafóisfíne bhis(2-meitilasairidinil)) (CAS 85068-72-0);
  13. N-meitil-p-níotranailín (CAS 100-15-2);
  14. Dé-isicianáit 3-níotrasa-1,5-peantáin (CAS 7406-61-9);
  15. Oibreáin chúplála orgánaimhíotalacha mar a leanas:
    - a. [Dé-aillil]ocsa, trí[dé-ochtail]fosfáitea-tíotánáit neoipeintile (CAS 103850-22-2); Ar a dtugtar freisin tíotainiam IV, 2,2[bis 2-próipéinealáitea-meitil, bútánaláitea, tris (dé-ochtail) fosfáitea] (CAS 110438-25-0); nó LICA 12 (CAS 103850-22-2);
    - b. Tíotainiam IV, pireafosfáit [(2-próipéineoláitea-1) meitil, n-própánoláitimeitil] bútánaláitea-1, tris[dé-ochtail] nó KR3538;
    - c. Tíotainiam IV, [(2-próipéinealáitea-1)meitil, n-própánaláitimeitil] bútánaláitea-1, trios(dé-ochtail)fosfáit;
  16. Polaicianaidhéfhluaraiméitiléanocsaíd;
  17. Oibreáin nascacha mar a leanas:
    - a. 1,1R,1S-trímheasóil-tris(2-eitíolasairidín) (HX-868, BITA) (CAS 7722-73-8);
    - b. Aimídí asairidín ilfheidhmeacha ina bhfuil cnámh droma iseatalach, trímheiseach, isicianúrach nó trímheitilidipeach agus ina bhfuil freisin grúpa asairidín 2-meitile nó 2-eitile;

Nóta *Airítear le ML.8.f.17.b. iad seo a leanas:*

- a. *1,1H-Isophthaloyl-bis(2-meitiolaisiridín)(HX-752) (CAS 7652-64-4);*
- b. *2,4,6-tris(2-eitil-1-asairidínil)-1,3,5-trí-aisín (HX-874) (CAS 18924-91-9);*
- c. *1,1'-trímheitilidiopóil-bis(2-eitilasairidín) (HX-877)(CAS 71463-62-2).*

- 18. Próipiléinimín (2-meitilasairidín) (CAS 75-55-8);
- 19. Ocsaíd iarainn shármhín (Fe₂O₃) (CAS 1317-60-8) ag a bhfuil sainachar dromchla is mó ná 250 m²/g agus arb é 3,0 nm nó níos lú meánmhéid na gcáithníní inti;
- 20. TEPAN (teitreitiléinipeantaimíonaicrilínítril) (CAS 68412-45-3); polaimíní ciaineitilíthe agus a gcuid salann;
- 21. TEPANOL (teitreitiléinipeantaimíonaicrilínítrilgliciodól) (CAS 68412-46-4); polaimíní ciaineitilíthe a rinneadh a aduchtú le gliciodól agus a gcuid salann;
- 22. TPB (biosmat trífheinil) (CAS 603-33-8);
- 23. TEPB (Tris(eatocsaifeinil)biosmat) (CAS 90591-48-3);

g. 'Réamhtheachtaithe' mar a leanas:

N.B. In ML8.g., is éard atá sna tagairtí tagairtí do 'Ábhair Fuinneamhachais' shonraithe a monaraíodh as na substaintí seo.

- 1. BCMO (3,3-bios(clóraimeitil)ocsólán) (CAS 78-71-7) (féach freisin ML8.e.1. agus e.2.);
- 2. Salann déniotraiseitidín-t-búitile (CAS 125735-38-8) (féach freisin ML8.a.28.);
- 3. Díorthaigh heacsasawurtziótáin ar a n-áirítear HBIW (heicsibeinsilheacsasawurtziótán) (CAS 124782-15-6) (féach freisin ML8.a.4.) agus TAIW (teatraicéitildébheinsilheacsasawurtziótán) (CAS 182763-60-6) (féach freisin ML8.a.4.);
- 4. Níor úsáideadh ó 2013 i leith;
- 5. TAT (1,3,5,7-teatraicéitil-1,3,5,7-teatrasa-cioglochtán) (CAS 41378-98-7) (féach freisin ML8.a.13.);
- 6. 1,4,5,8-teatrasadeacailin (CAS 5409-42-7) (féach freisin ML8.a.27.);
- 7. 1,3,5-tríchlóraibeinséin (CAS 108-70-3) (féach freisin ML8.a.23.);
- 8. 1,2,4-tríhiidrocsabútán (1,2,4-bútáintrí-ól) (CAS 3068-00-6) (féach freisin ML8.e.5.);
- 9. DADN (1,5-dé-aicéitil-3,7-dénítrea-1, 3, 5, 7-teatrasa-cioglochtán) (féach freisin ML8.a.13.).

h. h. Púdair agus deilbheanna ‘ábhair fhrithghníomhaigh’, mar a leanas:

1. Púdair d’aon cheann de na hábhair seo a leanas, ar lú ná 250 µm méid na gcáithníní ann, i ngach treo, agus nach sonraítear in aon áit eile in ML8:

- a. Alúmanam;
- b. Niaibiam;
- c. Bórón;
- d. Siorcóiniam;
- e. Maignéisiam;
- f. Tíotáiniam;
- g. Tantalam;
- h. Tungstan;
- i. Molaibdéineam; *nó*
- j. Haifniam;

2. Deilbheanna, nach sonraítear in ML3, ML4, ML12 ná ML16, a rinneadh as púdair a shonraítear in ML8.h.1.

Nótaí Teicniúla

1. Déantar ‘ábhair fhrithghníomhacha’ a dhearadh chun go ndéanfaidh siad frithghníomhú eisiteirmeach ag rátaí fiartha arda, agus ag rátaí fiartha arda amháin, agus chun iad a úsáid mar líneálacha nó cásálacha i soic phléascáin.

2. Táirgtear púdair ‘ábhair fhrithghníomhaigh’ trí phróiseas bálmheilteoireachtaard-dlúis, cuir i gcás.

3. Táirgtear deilbheanna ‘ábhair fhrithghníomhaigh’ trí phróiseas sintéaraithe le léasar, cuir i gcás.

Nóta 1 Níl feidhm ag ML8 maidir leis na substaintí seo a leanas mura rud é go ndearnadh iad a chomhshuí nó a mheascadh leis an ‘ábhar fuinneamhachais’ a shonraítear in ML8.a. nó le miotail phúdraithe a shonraítear in ML8.c.:

- a. Píocráit amóiniam (CAS 131-74-8);*
- b. Púdar dubh;*
- c. Heicsínítridéfheiniolaimín (CAS 131-73-7);*
- d. Défhluaraimín (CAS 10405-27-3);*
- e. Stáirse nítreach (CAS9056-38-6);*
- f. Níotráit photaisiam (CAS 7757-79-1);*
- g. Teitriníotranastailéin;*
- h. Tríníotranasól;*

- i. *Tríníotranaftailéin*;
- j. *Tríníotrocsailéin*;
- k. *N-piorólaidhéanón; 1-meitil-2-piorólaidhéanón (CAS 872-50-4)*;
- l. *l. Dé-ochtalmaléait (CAS 142-16-5)*;
- m. *Eitilheicsiolaicrioláit (CAS 103-11-7)*;
- n. *Tri-eitilalúmanam (TEA) (CAS 97-93-8), trimheitilalúmanam (TMA) (CAS 75-24-1), agus ailcílí agus airilí miotalacha pireaforacha ó litiam, sóidiam, maignéisiam, sinc nó bórón*;
- o. *Nítriceallalós (CAS 9004-70-0)*;
- p. *Nítriglicrín (nó gliocróiltríníotráit, trínítriglicrín) (NG) (CAS 55-63-0)*;
- q. *q. 2,4,6-tríníotrátolúéin (TNT) (CAS 118-96-7)*;
- r. *Eitiléindé-aimindéníotráit (EDDN) (CAS 20829-66-7)*;
- s. *Teitriníotráit pheinteiritríotóil (PETN) (CAS 78-11-5)*;
- t. *Aisíd luaidhe (CAS 13424-46-9), gnáthstiofnáit luaidhe (CAS 15245-44-0) agus stiofnáit luaidhe bhunúsach (CAS 12403-82-6), agus pléascáin phríomhúla nó cumaisc phrímeála ina bhfuil aisidí nó coimpléisc aiside*;
- u. *Tri-eitiléingliocóldéníotráit (TEGDN)(CAS 111-22-8)*;
- v. *2,4,6-trínítrireasaircínéol (aigéad stifneach) (CAS 82-71-3)*;
- w. *Dé-eitildéfheiniolúiré (CAS 85-98-3); Démheitildéfheiniolúiré (CAS 611-92-7); Úiré mheitileitildéfheinile [Seantralaítí]*;
- x. *N,N-défheiniolúiré (défheiniolúiré neamhshiméadrach) (CAS 603-54-3)*;
- y. *Meitil-N,N-défheiniolúiré (défheiniolúiré neamhshiméadrach mheitile) (CAS 13114-72-2)*;
- z. *Eitil-N,N-défheiniolúiré (défheiniolúiré neamhshiméadrach eitile) (CAS 64544-71-4)*;
- aa. *2-Nítridhéfheiniolaimín (2-NDPA)(CAS 119-75-5)*;
- bb. *4-Nítridhéfheiniolaimín (4-NDPA)(CAS 836-30-6)*;
- cc. *2,2-déníotraprópánól (CAS 918-52-5)*;
- dd. *Niotraguainidín (CAS 556-88-7) (féachtar iontráil IC011.d. i Liosta Ítimi Dé-Úsáide an Aontais Eorpaigh).*

Nóta 2 Níl feidhm ag ML8. maidir le sárchlóráit amóiniam, NTO (ML8.a.18.) ná catóicéin (ML8.f.4.b.) ag a bhfuil na tréithe uile seo a leanas:

- a. *Rinneadh í a shaindeilbhiú agus a shainfhoirmiú le haghaidh gairis ginte gáis i gcomhair úsáid shibhialta;*

b. Rinneadh í a chomhshuí nó a mheascadh, le ceanglóirí teirmithéachta neamhghníomhacha nó le plaisteacháin, agus is lú ná 250 g a mais;

c. Tá uasmhéid 80 % inti de shárchlórait amóiniam (ML8.d.2.) de réir mhais an ábhair ghníomhaigh;

d. Tá 4 g nó níos lú de NTO inti (ML8.a.18.); agus

e. Tá 1 g nó níos lú de chatóicéin inti (ML8.f.4.b.).

ML9 SOITHÍ COGAIDH (SOITHÍ BARR UISCE NÓ SOITHÍ FAOI UISCE), TREALAMH SPEISIALTA CABHLAIGH, GABHÁLAIS, COMHPHÁIRTEANNA AGUS SOITHÍ EILE BARR UISCE, MAR A LEANAS:

N.B. Maidir le trealamh teorach agus loingseoireachta, féach ML11.

a. Soithí agus comhpháirteanna, mar a leanas:

1. Soithí (barr uisce nó faoi uisce) a saindearadh nó a sainmhodhnaíodh le haghaidh úsáid mhíleata, is cuma cén bhail atá orthu faoi láthair ó thaobh deise nó ó thaobh a n-oibríthe, agus is cuma cé acu atá córais seachadta armán nó armúr iontu nó nach bhfuil, agus cabhlacha nó codanna de chabhlacha le haghaidh soithí den sórt sin, agus comhpháirteanna lena n-aghaidh a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata;

Nóta Áirítear le ML9.a.1. feithiclí a saindearadh nó a sainmhodhnaíodh chun tumadóirí a sheachadadh.

2. Soithí barr uisce, nach sonraítear in ML9.a.1., a bhfuil na nithe seo a leanas iontu nó orthu, fosaithe nó comhtháite sa soitheach:

a. Armáin uathoibríocha – a shonraítear in ML1, nó armáin a shonraítear in ML2, ML4, ML12 nó ML19, nó ‘suíghléasanna’ nó cruaphointí le haghaidh armáin ag a bhfuil cailibre 12,7 mm nó níos mó;

Nóta Teicniúil

Tagraíonn ‘suíghléasanna’ do shuíghléasanna armáin nó d’athneartú struchtúrach chun armáin a fheistiú.

b. Córais rialaithe lámhaigh a shonraítear in ML5.;

c. Ar fíor ina leith gach ceann díobh seo a leanas:

1. ‘Cosaint Cheimiceach, Bhitheolaíoch, Raideolaíoch agus Núicléach (CBRN)’; agus

2. ‘Córas níocháin nó sprae fhliuchta’ a dearadh chun críoch dí-éilliúcháin; nó

Nótaí Teicniúla

1. Is éard is ‘cosaint CBRN’ ann spás inmheánach neamhspleách ina bhfuil gnéithe amhail ró-bhrúcháirí, leithlisiú na gcóras aerála, oscailtí aerála teoranta ar a bhfuil scagairí CBRN agus pointí rochtana pearsanra teoranta ina bhfuil aerbhaic.

2. *Is éard is ‘córas níocháin nó spraeafhliuchta’ ann córas spraeála sáile lenar féidir forstruchtúr seachtrach agus deiceanna soithigh a fhliuchadh d’aon iarracht amháin.*

d. Córais ghníomhacha fhrithbheartacha ina n-úsáidtear armáin, a shonraítear in ML4.b., ML5.c nó ML11.a. agus ag a bhfuil aon cheann de na tréithe seo a leanas:

1. ‘Cosaint CBRN’;
2. Rinneadh a gcabhlacha agus a bhforstruchtúir a shaindearadh chun an trasghearradh radair a laghdú;
3. Gairis lena laghdaítear an síniú teirmeach, (e.g. córas fuaraithe sceithgháis), cé is moite díobh siúd a saindearadh chun éifeachtúlacht fhoriomlán an ghléasra cumhachta a mhéadú nó chun an tionchar ar an gcomhshaol a laghdú; *nó*
4. Córas díghabhsála a dearadh chun síniú maighnéadach an tsoithigh ar fad a laghdú;

b. Innill agus córais tiomána, mar a leanas, a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata agus comhpháirteanna lena n-aghaidh a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata:

1. Innill díosail a saindearadh le haghaidh fomhuireán;
2. Mótair leictreacha a saindearadh le haghaidh fomhuireán agus ag a bhfuil na tréithe uile seo a leanas:
  - a. Tá aschur cumhachta is mó ná 0,75 MW (1000 hp) acu;
  - b. Tá córas mearchúlúcháin iontu;
  - c. Fuarú leachtach; *agus*
  - d. Tá siad iata go hiomlán;
3. Innill díosail ag a bhfuil na tréithe uile seo a leanas:
  - a. Tá aschur cumhachta 37,3 kW (50 hp) nó níos mó acu; *agus*
  - b. Tá an cion ‘neamh-mhaighnéadach’ níos mó ná 75 % den mhais iomlán;

Nóta Teicniúil

Chun críoch ML9.b.3., ciallaíonn ‘neamh-mhaighnéadach’ an tréscailteacht choibhneasta a beith níos lú ná 2.

4. Córais ‘Tiomána atá Neamhspleách ar Aer’ (AIP) a saindearadh le haghaidh fomhuireán;

Nóta Teicniúil

Le ‘Tiomáint atá Neamhspleách ar Aer’ (AIP) is féidir d’fhomhuireán, agus é faoi dhromchla an uisce, a chóras tiomána a oibriú, gan teacht aige ar ocsaigin an atmaisféir, ar feadh aga is faide ná an t-aga a bheadh aige dá mbeadh sé ag brath ar chumhacht ón gceallra in éagmais an chórais AIP. Chun críocha ML9.b.4., ní áirítear le AIP cumhacht núicléach.

- c. Gairis bhraite faoi uisce, a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata, rialtáin lena n-aghaidh agus comhpháirteanna lena n-aghaidh a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata;
- d. Eangacha frith-fhomhuireáin agus eangacha fritoirpéid a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata;
- e. Níor úsáideadh ó 2003 i leith;
- f. Treáiteoirí cabhlach agus nascóirí cabhlach, a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata, a fhágann gur féidir idirghníomhaíocht a dhéanamh idir an soitheach agus trealamh lasmuigh den soitheach, agus comhpháirteanna lena n-aghaidh a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata;

Nóta Áirítear le ML9.f. nascóirí le haghaidh soithí ar de chineál aonseoltóra, ilseoltóra, comh-aiseach nó tonntreoraithe iad, agus treáiteoirí cabhlach le haghaidh soithí, ar treáiteoirí agus nascóirí iad atá in ann a neamh-thréscaoilteacht a choinneáil in aghaidh sileadh ón taobh amuigh agus atá in ann a saintréithe riachtanacha a choinneáil ag doimhneacht mara is mó ná 100 m; agus nascóirí snáthoptaice agus treáiteoirí cabhlach optúla, a saindearadh chun léasacha ‘léasair’ a tharchur, gan beann ar dhoimhneacht. Níl feidhm ag ML9.f. maidir le treáiteoirí cabhlach ar de chineál an ghnáthsheaftha tiomána iad nó de chineál an riailmhaide hidridinimiciúil.

- g. Imthacaí ciúine ag a bhfuil aon cheann de na tréithe seo a leanas, comhpháirteanna lena n-aghaidh agus trealamh ina bhfuil na himthacaí sin, a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata:
  1. Is crochadh gáis nó maighnéadach atá acu;
  2. Tá rialtáin iontu le haghaidh síniú gníomhach; nó
  3. Tá rialtáin iontu le haghaidh sochtadh tonnchreatha.
- h. Trealamh núicléach chun cumhacht a ghiniúint nó chun tiomána, a saindearadh le haghaidh soithí a shonraítear in ML9.a. agus comhpháirteanna le haghaidh an trealaimh sin a saindearadh nó a ‘modhnaíodh’ go speisialta le haghaidh úsáid mhíleata.

Nóta Teicniúil

Chun críoch ML9.h., ciallaíonn ‘modhnú’ aon athrú struchtúrach, leictreach, meicniúil nó eile a thugann cumais mhíleata d’ítim neamh-mhíleata, ar cumais iad atá coibhéiseach leis na cumais mhíleata chéanna atá ag ítim a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata.

Nóta Áirítear le ML9.h. ‘imoibreoirí núicléacha’.

ML10 ***‘AERÁRTHAÍ’, ‘FEITHICLÍ ATÁ NÍOS ÉADROIME NÁ AN T-AER’, ‘AERFHEITHICLÍ GAN FHOIREANN’ (‘UAVANNA’), INNILL AERFHEITHICLE AGUS TREALAMH ‘AERÁRTHAÍ’, TREALAMH GAOLMHAR, AGUS COMHPHÁIRTEANNA, MAR A LEANAS, A SAINDEARADH NÓ A SAINMHODHNAÍODH LE HAGHAIDH ÚSÁID MHÍLEATA:***

N.B. Maidir le trealamh treorach agus loingseoireachta, féach ML11.

- a. ‘Aerárthaí’ agus ‘feithiclí atá níos éadroime ná an t-aer’ faoi fhoireann, agus comhpháirteanna a saindearadh lena n-aghaidh;

b. Níor úsáideadh ó 2011 i leith;

c. ‘Aerárthaí’ agus ‘feithiclí atá níos éadroime ná an t-aer’ gan fhoireann, agus trealamh gaolmhar, mar a leanas, agus comhpháirteanna a saindearadh lena n-aghaidh:

1. ‘UAVanna’, Aerfeithiclí Cianrialaithe (RPVanna), feithiclí in-ríomhchláraithe uathrialaitheacha agus ‘feithiclí atá níos éadroime ná an t-aer’ gan fhoireann;
2. Lainseálaithe, trealamh aisghabhála agus trealamh tacaíochta ar an talamh;
3. Trealamh a saindearadh le haghaidh ceannasaíochta nó rialaithe;

d. Innill aerfeithicle ina bhfuil tiomáint agus comhpháirteanna a saindearadh lena n-aghaidh;

e. Trealamh aerbheirthe athbhreoslúcháin, a saindearadh nó a sainmhodhnaíodh le haghaidh aon cheann díobh seo a leanas, agus comhpháirteanna a saindearadh le haghaidh an trealamh sin:

1. ‘Aerárthaí’ a shonraítear in ML10.a.; nó
2. ‘Aerárthaí’ gan fhoireann a shonraítear in ML10.c.;

f. Trealamh talún a saindearadh le haghaidh ‘aerárthaí’ a shonraítear in ML10.a. nó le haghaidh innill aerfeithicle a shonraítear in ML10.d.;

Nóta Áirítear in ML10.f. trealamh athbhreoslúcháin brú-oibrithe agus trealamh a dearadh chun oibríochtaí a éascú i suíomhanna cúnga, lena n-áirítear trealamh ar bord loinge.

g. Trealamh tacaíochta beatha aerchriú, trealamh sábháilteachta aerchriú agus gairis eile le haghaidh éalú éigeandála, nach sonraítear in ML10.a., a dearadh le haghaidh ‘aerárthaí’ a shonraítear in ML10.a.;

Nóta Ní rialaítear le ML10.g. clogaid aerchriú nach n-ionchorpraítear iontu trealamh a shonraítear i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais Eorpaigh, ná clogaid aerchriú nach bhfuil suíghléasanna ná feistis iontu le haghaidh an trealamh sin.

N.B. Maidir le clogaid, féachtar freisin ML13.c.

h. Paraisiúit, parafhaoileoirí agus trealamh gaolmhar, mar a leanas, agus comhpháirteanna a saindearadh lena n-aghaidh:

1. Paraisiúit nach sonraítear in aon áit eile i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais Eorpaigh;
2. Parafhaoileoirí;
3. Trealamh a saindearadh le haghaidh paraisiúit mhóirairde (e.g. cultacha, clogaid speisialta, córais anáilaithe, trealamh loingseoireachta);

i. Trealamh oscailte rialaithe nó córais uathphíolótaithe, a dearadh le haghaidh lóid pharaisiútáilte.

Nóta 1 Níl feidhm ag ML10.a. maidir le ‘haerárthaí’ ná le ‘feithiclí atá níos éadroime ná an t-aer’ ná le hathraitheacha de na ‘haerárthaí’ sin, a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata agus ag a bhfuil na tréithe uile seo a leanas:

- a. Ní ‘aerárthach’ comhraic í;

b. Níl sí cumraithe le haghaidh úsáid mhíleata agus níl aon trealamh ná ceangaltáin feistithe inti na uirthi a saindearadh nó a sainmhodhnaíodh le haghaidh úsáid mhíleata; agus

c. Tá deimhniú um úsáid sibhialta aici a d'eisigh údaráis eitlíochta sibhialta i gceann amháin nó níos mó de Bhallstáit an Aontais Eorpaigh nó de Stáit atá rannpháirteach i gComhshocraíocht Wassenaar.

Nóta 2 Níl feidhm ag ML10.d. maidir leo seo a leanas:

a. Inníll aerfheithicle a dearadh nó a modhnaíodh le haghaidh úsáid mhíleata agus a bhfuil deimhniú um úsáid in 'aerárthaí sibhialta' acu ó údaráis eitlíochta sibhialta i gceann amháin nó níos mó de Bhallstáit an Aontais Eorpaigh nó de Stáit atá rannpháirteach i gComhshocraíocht Wassenaar, nó comhpháirteanna a saindearadh lena n-aghaidh sin;

b. Inníll chómhálartúcháin nó comhpháirteanna a saindearadh lena n-aghaidh, cé is moite díobh sin a saindearadh le haghaidh 'UAVanna'.

Nóta 3 Chun críocha ML10.a. agus ML10.d., maidir le comhpháirteanna a saindearadh agus trealamh gaolmhar le haghaidh 'aerárthaí' neamh-mhíleata nó maidir le hinnill aerfheithicle a modhnaíodh le haghaidh úsáid mhíleata, níl feidhm ag na comhpháirteanna sin, ag an trealamh gaolmhar, ná ag na hinnill aerfheithicle sin, ach amháin maidir leis na comhpháirteanna míleata agus leis an trealamh míleata is gá le haghaidh an mhodhnaithe i gcomhair úsáid mhíleata.

Nóta 4 Chun críocha ML10.a., áirítear le húsáid mhíleata: comhrac, taiscéalaíocht mhíleata, ionsaí, oiliúint mhíleata, tacaíocht lóistíochta, agus iompar agus aerscaoileadh trúpaí nó trealaimh mhíleata.

Nóta 5 Níl feidhm ag ML10.a. maidir le 'haerárthaí' nó 'feithiclí atá níos éadroime ná an t-aer' a chomhlíonann gach ceann díobh seo a leanas:

a. Monaraíodh den chéad uair iad roimh 1946;

b. Ní ionchorpraítear iontu ítimí a shonraítear i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais Eorpaigh, ach amháin má tá na hítimí sin riachtanach chun caighdeáin sábháilteachta nó aeracmhainneachta na n-údarás eitlíochta sibhialta i gceann amháin nó níos mó de Bhallstáit an AE nó de Stáit atá rannpháirteach i gComhshocraíocht Wassenaar a chomhlíonadh; agus

c. Ní ionchorpraítear iontu armáin a shonraítear i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais, ach amháin más armáin iad atá do-oibrithe agus nach féidir a thabhairt ar ais chun oibríochta.

Nóta 6 Níl feidhm ag ML10.d. maidir le hinnill aerfheithicle ina bhfuil tiomáint, ar innill iad a monaraíodh roimh 1946.

ML11 TREALAMH LEICTREONACH, 'SPÁSÁRTHAÍ' AGUS COMHPHÁIRTEANNA, NACH SONRAÍTEAR IN AON ÁIT EILE AR LIOSTA COMHCHOITEANN MÍLEATA AN AONTAIS, MAR A LEANAS:

a. Trealamh leictreonach a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata agus comhpháirteanna a saindearadh le haghaidh an trealaimh sin;

Nóta Áirítear le ML11.a.:

a. Trealamh frithbheartach leictreonach agus trealamh frith-fhrithbheartach leictreonach (i.e. trealamh a dearadh chun comharthaí coimhthíocha nó

earráideacha a chur isteach i nglacadóirí radair nó i nglacadóirí cumarsáide raidió nó chun bac a chur, ar bhealach eile, ar ghlacadh, ar oibriú nó ar éifeachtacht ghlacadóirí an chéile comhraic, lena n-áirítear a chuid trealamh fhrithbheartaigh), lena n-áirítear trealamh trasnaíochta agus fritrasnaíochta;

b. Feadáin lúfaireachta minicíochta;

c. Córais nó trealamh leictreonach, a dearadh chun faireachas agus faireachán a dhéanamh ar an speictream leictreamaighnéadach chun críoch faisnéise míleata nó slándála, é sin nó a dearadh chun gníomhú in aghaidh an fhaireachais agus an fhaireacháin sin;

d. Frithbhearta faoi uisce, lena n-áirítear trasnaíocht agus díthreorú fuaimiúil agus maighnéadach, trealamh a dearadh chun comharthaí coimhthíocha nó earráideacha a chur isteach i nglacadóirí sonóra;

e. Trealamh slándála próiseála sonraí, trealamh slándála sonraí agus trealamh slándála tarchuir agus líne comharthaíochta, ina n-úsáidtear próisis chifearachta;

f. Trealamh sainaithe, fiordheimhniúcháin agus eochairlódála agus trealamh bainistithe eochrach, monaraithe eochrach agus dáilte eochrach;

g. Trealamh treoraíochta agus loingseoireachta;

h. Trealamh tarchurtha teachtaireachtaí raidió trí scaipeadh trópaisféarach digiteach;

i. Dímhodhnóirí digiteacha a saindearadh le haghaidh faisnéisíocht chomharthaíochta;

j. ‘Córais Uathobrithe Cheannasaíochta agus Rialaithe’.

N.B. Maidir le ‘bogearraí’ a bhaineann le Raidió ‘Bogearraí’-shainithe míleata, féach ML21.

b. Trealamh trasnaíochta ‘córas loingseoireachta satailíte’ agus comhphárteanna a saindearadh le haghaidh an trealamh sin;

c. ‘Spásárthaí’ a saindearadh nó a sainmhodhnaíodh le haghaidh úsáid mhíleata, agus comhphárteanna ‘spásárthaí’ a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata.

ML12 CÓRAIS ARMÁN FUINNIMH CHINÉITIGH ARDLUAIS, AGUS TREALAMH GAOLMHAR, MAR A LEANAS, AGUS COMHPHÁIRTEANNA A SAINDEARADH LENA N-AGHAIDH:

a. Córais armán fuinnimh chinéitigh a saindearadh chun targaidí a scriosadh nó chun tob scor misin a thabhairt i crích;

b. Saoráidí tástála agus meastóireachta agus samhlacha tástála a saindearadh, lena n-áirítear ionstraimíocht dhiagnóiseach agus na targaidí diagnóiseacha, chun tástáil dhinimiciúil a dhéanamh ar dhiúracáin fuinnimh chinéitigh agus ar chórais fuinnimh chinéitigh.

N.B. Maidir le córais armán a úsáideann armlón fo-chailibre nó nach n-úsáidtear iontu ach tiomáint cheimiceach, agus armlón lena n-aghaidh, féachtar ML1 go ML4.

Nóta 1 Airítear le ML12 na nithe seo a leanas i gcás inar saindearadh iad le haghaidh córais armán fuinnimh chinéitigh:

a. Córais tiomána lainseála atá in ann maiseanna is mó ná 0,1 g a luasghéarú go dtí luas is mó ná 1,6 km/s, i mód lámhaigh aonurchair nó i mód mearlámhaigh;

b. Trealamh ginte cumhachta príomhúla, trealamh armúir leictreach, trealamh stórais fuinnimh (e.g. toilleoirí stórais ardfhuinnimh), trealamh bainistíochta teirmí, trealamh comhoiriúnacháin, trealamh lascacháin nó trealamh láimhseála breosla; agus comhéadain leictreacha idir an soláthar cumhachta, an gunna agus na feidhmeanna eile i sásra tiomána leictreach an tírín;

N.B. Maidir le toilleoirí stórais ardfhuinnimh, féachtar freisin 3A001.e.2. i Liosta Ítimí Dé-Úsáide an Aontais Eorpaigh.

c. Córais le haghaidh aimsiú targaide, rianú targaide, rialú lámhaigh nó measúnú damáiste;

d. Córais tóraíochta uathoibríche, córais treoraíochta nó córais tiomána díri (trí luasghéarú taobhach), a úsáidtear le haghaidh diúracán.

Nóta 2 Tá feidhm ag ML12 maidir le córais armán ina n-úsáidtear aon cheann de na modhanna tiomána seo a leanas:

a. Leictreamaighnéadach;

b. Leictriteirmeach;

c. Plasma;

d. Gás éadrom; nó

e. Trí mhodh tiomána ceimiceach (i gcás ina n-úsáidtear é i gcumasc le haon cheann de na modhanna thuas).

ML13 TREALAMH, FOIRGNEÁIN AGUS COMHPHÁIRTEANNA ARMÚRTHA NÓ COSANTA, AGUS GABHÁLAIS MAR A LEANAS:

a. Plátáil armúrtha, bíodh sí miotalach nó neamh-mhiotalach, ag a bhfuil aon cheann de na tréithe seo a leanas:

1. Monaríodh í chun go mbeadh sí i gcomhlíontacht le caighdeán nó sonraíocht mhíleata; nó

2. Tá sí oiriúnach le haghaidh úsáid mhíleata;

N.B. Maidir le plátáil armúir chabhlaigh, féachtar ML13.d.2.

b. Foirgneáin d'ábhair mhiotalacha nó neamh-mhiotalacha, nó cumaisc díobh, a saindearadh chun cosaint bhalaistíoch a thabhairt do chórais mhíleata, agus comhpháirteanna a saindearadh lena n-aghaidh;

c. Clogaid agus comhpháirteanna agus gabhálais atá saindeartha lena n-aghaidh, mar a leanas:

1. Clogaid arna monarú de réir caighdeán nó sonraíochtaí míleata, nó de réir caighdeán náisiúnta inchomparáide;

2. Blaoscanna, líneálaigh nó pillíní compoird a saindearadh le haghaidh clogaid atá sonraithe in ML13.c.1.;
3. Eilimintí cosanta balaistíoch forlíontáin, aa saindearadh le haghaidh clogaid atá sonraithe in ML13.c.1.

N.B. Maidir le comhpháirteanna nó gabhálaí eile le haghaidh clogaid mhíleata, féachtar an iontráil ábhartha i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais Eorpaigh.

d. Armúr coirp nó baill éadaigh cosanta, agus comhpháirteanna lena n-aghaidh, mar a leanas:

1. Armúr coirp bog nó baill éadaigh cosanta, a monaraíodh de réir caighdeáin nó sonraíochtaí míleata, nó de réir caighdeáin nó sonraíochtaí coibhéseacha, agus comhpháirteanna a saindearadh lena n-aghaidh;

Nóta Chun críocha ML13.d.1., maidir le caighdeáin nó sonraíochtaí míleata, ní mór sonraíocht i ndáil le cosaint in aghaidh bloghanna, ar a laghad, a bheith san áireamh iontu.

2. Plátaí crua armúir coirp a thugann cosaint bhalaistíoch a bheidh chomh maith le leibhéal III (NIJ 0101.06, Iúil 2008) nó le “caighdeáin choibhéseacha”, nó níos fearr ná sin.

Nóta 1 Áirítear le ML13.b. ábhair a saindearadh chun armúr frithphléascáin a dhéanamh nó chun foscadáin mhíleata a fhoirgníú.

Nóta 2 Níl feidhm ag ML13.c maidir le clogaid ag a bhfuil na tréithe seo uile a leanas:

a. Monaraíodh den chéad uair iad roimh 1970; agus

b. Níor dearadh ná modhnaithe iad chun ítimí atá sonraithe ag Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais Eorpaigh a ghlacadh, ná níor feistíodh iad ar na hítimí sin.

Nóta 3 Níl feidhm ag ML13.c. maidir le clogaid, le harmúr coirp ná le baill éadaigh chosanta, a bhíonn leis an úsáideoir ar mhaithe le cosaint phearsanta an úsáideora.

Nóta 4 Clogaid a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata, sin é an t-aon chineál a shonraítear in ML13.c. mar chlogaid a saindearadh le haghaidh pearsanra diúscartha buamáí.

N.B. 1 Féachtar freisin iontráil IA005 i Liosta Ítimí Dé-Úsáide an Aontais Eorpaigh.

N.B. 2 Maidir le ‘hábhair shnáithíneacha nó ábhair fhiliméadacha’ a úsáidtear i monarú armúir coirp agus clogad, féachtar iontráil IC010 i Liosta Ítimí Dé-Úsáide an Aontais Eorpaigh.

ML14 ‘TREALAMH SPEISIALAITHE LE HAGHAIDH OILIÚINT MHÍLEATA’ NÓ TREALAMH SPEISIALAITHE CHUN CÁSANNA MÍLEATA A IONSAMHLÚ, IONSAMHLÓIRÍ A SAINDEARADH LE HAGHAIDH OILIÚINT IN ÚSÁID AON AIRM TINE NÓ AON ARMÁIN A SHONRAÍTEAR IN ML1 NÓ ML2, AGUS COMHPHÁIRTEANNA AGUS GABHÁLAIS A SAINDEARADH LENA N-AGHAIDH.

Nóta Teicniúil

Áirítear leis an téarma ‘trealamh speisialaithe le haghaidh oiliúint mhíleata’ cineálacha míleata oiliúnóirí ionsaithe, oiliúnóirí eitiltí oibríochtúla, oiliúnóirí targaide radair, gineadóirí targaide radair, gairis oiliúna gunnadóireachta, oiliúnóirí cogáiochta frithfhomhuireáin, ionsamhlóirí eitilte (lena n-áirítear lártheifneoirí daonráitilte le haghaidh oiliúint piolótaí/spásairí), oiliúnóirí radair, oiliúnóirí ionstraimíochta eitilte, oiliúnóirí

loingseoireachta, oiliúnóirí lainseála diúracán, trealamh targaide, ‘aerárthai’ ladrainn, oiliúnóirí armála, oiliúnóirí ‘aerárthai’ gan phiolóta, aonaid oiliúna shoghluaiste agus trealamh oiliúna le haghaidh oibríochtaí míleata ar talamh.

Nóta 1 Áirítear le ML14 córais ginte íomhánna agus córais timpeallachta idirghníomhaí le haghaidh ionsamhlóirí, i gcás inar le haghaidh úsáid mhíleata a saindearadh nó a sainmhodhnaíodh iad.

Nóta 2 Níl feidhm ag ML14 maidir le trealamh a saindearadh le haghaidh oiliúint in úsáid armán sealgaireachta nó spóirt.

ML15 **TREALAMH ÍOMHÁITHE NÓ TREALAMH FRITHBHEARTACH, MAR A LEANAS, A SAINDEARADH LE HAGHAIDH ÚSÁID MHÍLEATA, AGUS COMHPHÁIRTEANNA AGUS GABHÁLAIS A SAINDEARADH LE HAGHAIDH AN TREALAIMH SIN:**

- a. Taifeadáin agus trealamh próiseála íomhánna;
- b. Ceamaraí, trealamh grianghrafadóireachta agus trealamh próiseála scannán;
- c. Trealamh dianaithe íomhánna;
- d. Trealamh íomháithe infridheirg nó trealamh íomháithe theirmigh;
- e. Trealamh braite le haghaidh radar íomháithe;
- f. Trealamh frithbheartach nó frith-fhrithbheartach, le haghaidh an trealamh a shonraítear in ML15.a. go ML15.e.

Nóta Áirítear le ML15.f. Trealamh a saindearadh chun díghrádú a dhéanamh ar oibriú nó ar éifeachtacht córas íomháithe míleata nó chun éifeachtaí díghrádúcháin den chineál sin a laghdú.

Nóta Níl feidhm ag ML15. maidir le ‘feadáin dianaitheora íomhá den chéad ghlúin’ ná maidir le trealamh a saindearadh chun ‘feadáin dianaithe íomhánna den chéad ghlúin’ a ionchorprú.

N.B. Maidir le haicmiú teorálaithe armáin ina bhfuil ‘feadáin dianaithe íomhánna den chéad ghlúin’, féachtar ML1, ML2. agus ML5.a.

N.B. Féachtar freisin iontrálacha 6A002.a.2. agus 6A002.b. i Liosta Ítimí Dé-Úsáide an Aontais Eorpaigh.

ML16 **DÉANTÁIN GHAIBHNITHE, DÉANTÁIN MHÚNLAITHE AGUS TÁIRGÍ NEAMHCHRÍOCHNAITHE EILE, A SAINDEARADH LE HAGHAIDH ÍTIMÍ A SHONRAÍTEAR IN ML1 GO ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 NÓ ML19.**

Nóta Tá feidhm ag ML16. maidir le táirgí neamhchríochnaithe i gcás inar féidir iad a shainathint ar chomhdhéanamh an ábhair atá iontu, ar a ngeoiméadracht nó ar a bhfeidhm.

ML17 TREALAMH, ÁBHAIR AGUS ‘LEABHARLANNA’ ILCHINEÁIL, MAR A LEANAS, AGUS COMHPHÁIRTEANNA A SAINDEARADH LENA N-AGHAIDH:

a. Gairis tumadóireachta agus dúshnáimha, a saindearadh nó a sainmhodhnaíodh le haghaidh úsáid mhíleata, mar a leanas:

1. Ath-análáin tumadóireachta fhéinchiomsitheacha, de chineál an chiorcaid dhúnta nó de chineál an chiorcaid leath-dhúnta;
2. Gairis dúshnáimha a saindearadh lena n-úsáid i dteannta na ngaireas tumadóireachta a shonraítear in ML17.a.1.;

N.B. Féachtar freisin iontráil 8A002.q. i Liosta Ítimí Dé-Úsáide an Aontais Eorpaigh.

b. Trealamh foirgníochta, a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata;

c. Feistis, bratuithe agus cóireálacha, le haghaidh sochtadh an tsínithe, a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata;

d. Trealamh innealtóra machaire, a saindearadh lena úsáid i limistéar comhraic;

e. ‘Róbait’, rialtáin ‘róbait’ agus ‘éifeachtóirí deiridh’ ‘róbait’, ag a bhfuil aon cheann de na saintréithe seo a leanas:

1. Saindearadh é le haghaidh úsáid mhíleata;
2. Tá ionchorpraithe iontu deis chun línte hidrálacha a chosaint ar pholltaí isteach ó bhloghanna balaistíocha (e.g. línte féin-séalaithe a ionchorprú iontu) agus rinneadh iad a dhearadh chun sreabháin hidrálacha ag a bhfuil splancphointe is airde ná 839 K (566 °C) a úsáid iontu; *nó*
3. Saindearadh iad nó rátáladh iad lena n-oibriú i dtimpeallacht bíge leictreamaighnéadaí;

Nóta Teicniúil

Maidir le ‘blog leictreamaighnéadach’, ní hé rud a dtagraítear dó leis sin trasnaíocht nach d’aonghnó í de dheasca radaíocht leictreamaighnéadach ó threalamh sa chóngar (e.g. innealra, fearais nó leictreonaic) nó ó thintreach.

f. ‘Leabharlanna’ a saindearadh nó a sainmhodhnaíodh le haghaidh úsáid mhíleata maille le córais, trealamh nó comhphárteanna, a shonraítear i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais;

g. Trealamh núicléach chun cumhacht a ghiniúint nó chun tiomána, nach sonraítear in aon áit eile, a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata agus comhphárteanna le haghaidh an trealamh sin a saindearadh nó a ‘modhnaíodh’ go speisialta le haghaidh úsáid mhíleata;

Nóta Áirítear le ML17.g. ‘imoibreoirí núicléacha’.

h. Trealamh agus ábhar, brataithe nó cóireáilte le haghaidh sochtadh an tsínithe, a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata, nach sonraítear in aon áit eile i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais;

i. Ionsamhlóirí a saindearadh le haghaidh ‘imoibreoirí núicléacha’ míleata;

- j. Ceardlanna deisiúcháin soghluaiste a saindearadh nó a ‘modhnaíodh’ go speisialta chun trealamh míleata a sheirbhísiú;
- k. Gineadóirí machaire, a saindearadh nó a ‘modhnaíodh’ go speisialta le haghaidh úsáid mhíleata;
- l. Coimeádáin idirmhódúla atá de réir caighdeáin ISO nó cabhlacha soghluaiste le haghaidh feithiclí, a saindearadh nó a ‘modhnaíodh’ go speisialta le haghaidh úsáid mhíleata;
- m. Báid farantóireachta, nach sonraítear in aon áit eile i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais Eorpaigh, droichid agus pontúin, a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata;
- n. Samhlacha tástála a saindearadh chun trealamh a shonraítear in ML4, ML6, ML9 nó in ML10 ‘a fhorbairt’;
- o. Trealamh a thugann cosaint ar ‘léasair’ (e.g. cosaint súl nó cosaint bhraiteora) a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata;
- p. ‘Cealla Breosla’, nach sonraítear in aon áit eile i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais Eorpaigh, a saindearadh nó a ‘modhnaíodh’ le haghaidh úsáid mhíleata.

Nótaí Teicniúla

1. Níor úsáideadh ó 2014 i leith.

2. Chun críoch ML17, ciallaíonn ‘modhnú’ aon athrú struchtúrach, leictreach, meicniúil nó eile a thugann cumais mhíleata d’ítim neamh-mhíleata, ar cumais iad atá coibhéiseach leis na cumais mhíleata chéanna atá ag ítim a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata.

ML18 TREALAMH ‘TÁIRGTHE’, SAORÁIDÍ AGUS COMHPHÁIRTEANNA TÁSTÁLA COMHSHAOIL, MAR A LEANAS:

- a. Trealamh ‘táirgthe’ a saindearadh nó a sainmhodhnaíodh chun táirgí a shonraítear i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais a ‘tháirgeadh’, agus comhpháirteanna a saindearadh le haghaidh an trealamh sin;
- b. Saoráidí tástála comhshaoil a saindearadh chun táirgí a shonraítear i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais a dheimhniú, a cháiliú nó a thástáil, maille le trealamh a saindearadh le haghaidh na saoráidí sin, nach sonraítear in aon áit eile.

Nóta Teicniúil

Chun críocha ML18, áirítear leis an téarma ‘táirgeadh’ dearadh, scrúdú, monarú, tástáil agus seiceáil.

Nóta Áirítear le ML18.a. agus ML18.b. an trealamh seo a leanas:

- a. Niotráiteoir de chineál a oibríonn go leanúnach;*
- b. Gaireas nó trealamh tástála lártheifneach ag a bhfuil aon cheann de na tréithe seo a leanas:*
  - 1. Tiomáintear é le mótar nó mótair ag a bhfuil each-chumhacht rátáilte iomlán is mó ná 298 kW (400 EC);*
  - 2. Tá sé in ann lód 113 kg nó níos mó a iompar; nó*

3. Tá sé in ann luasghéarú lártheifeach 8 g nó níos mó a chur i bhfeidhm ar lód 91 kg nó níos mó;

c. Cantaoirí dhíhiodráitiúcháin;

d. Scriú-easbhrúiteoirí a saindearadh nó a sainmhodhnaíodh le haghaidh easbhrú 'pléascán' míleata;

e. Meaisíní gearrtha chun 'tiomántáin' easbhrúite a ghearradh síos go dtí an mhéid a theastaíonn;

f. Bairillí rothlaim (timbléirí) ag a bhfuil trastomhas 1,85 m nó níos mó agus toilleadh táirge 227 kg nó níos mó;

g. Meascthoirí a oibríonn go leanúnach, le haghaidh 'tiomántáin' sholadacha;

h. Muilte fuinnimh shreabhánaigh chun comhábhair 'pléascán míleata a mheilt nó a mhuilleáil;

i. Trealamh chun sféarúlacht agus méid cháithnín aonfhoirmeach, an dá rud, a chur ar fáil i bpúdar miotail a liostaítear in ML8.c.8.;

j. Tiontairí srutha comhiompair le haghaidh tiontú ábhair a liostaítear in ML8.c.3.

ML19 CÓRAIS ARMÁN FUINNIMH DHÍRITHE (DEW), TREALAMH GAOLMHAR NÓ TREALAMH FRITHBHEARTACH AGUS SAMHLACHA TÁSTÁLA, MAR A LEANAS, AGUS COMHPHÁIRTEANNA A SAINDEARADH LENA N-AGHAIDH SIN:

a. Córais 'léasair' a saindearadh chun targaidí a scriosadh nó chun tob scor misin a thabhairt i crích;

b. Córais léis cáithníní atá in ann targaid a scriosadh nó tob scor misin a thabhairt i crích;

c. Córais Minicíochta Raidió Ardchumhachta atá in ann targaid a scriosadh nó tob scor misin a thabhairt i crích;

d. Trealamh a saindearadh chun córais a shonraítear in ML19.a. go ML19.c. a bhrath nó a shainaithint nó chun cosaint a thabhairt ar na córais sin;

e. Samhlacha tástála fisiciúla le haghaidh na gcóras, an trealamh agus na gcomhpháirteanna a shonraítear in ML19;

f. Córais léasair a saindearadh chun daille bhuan a chur ar an radharc neamhfheabhsaithe i.e. ar an tsúil fhornocht nó ar an tsúil faoi fheiste ceartaithe radhairc.

Nóta 1 Leis na córais armán fuinnimh dhírithe (DEW) a shonraítear in ML19, áirítear córais a fhaigheann a n-acmhainn as feidhmiú rialaithe na nithe seo a leanas:

a. 'Léasair' ina bhfuil go leor cumhachta chun scrios a dhéanamh ar aon dul le gnáth-armlón;

b. Luasairí cáithníní lena dteiltgear léas cáithníní luchtaithe nó léas cáithníní neodrach ina bhfuil cumhacht scriostach;

c. Tarchuradóirí léis minicíochta raidió le cumhacht bhíogach ard nó le meánchumhacht ard, lena dtáirgtear réimsí atá dian go leor chun ciorcadra leictreonach a chur ó oibriú ag cian-targaid.

Nóta 2 Airítear le ML19 na nithe seo a leanas i gcás inar saindearadh iad le haghaidh córais armán fuinnimh dhírithe (DEW):

- a. *Trealamh ginte cumhachta príomhúla, trealamh stórais fuinnimh, trealamh lascacháin, trealamh comhoiriúnaithe cumhachta nó trealamh láimhseála breosla;*
- b. *Córais chun targaidí a aimsiú nó a rianú;*
- c. *Córais a bhfuil ar a gcumas measúnú a dhéanamh i ndáil le damáiste do thargaidí, scrios targaidí nó tobscor misin;*
- d. *Trealamh chun léasacha a láimhseáil, a fhorleathadh nó a dhíriú;*
- e. *Trealamh ina bhfuil cumas meariompaíthe léis le haghaidh oibríochtaí ina n-aimsítear iluimhir targaidí go mear;*
- f. *Optaic oiriúnaitheach agus pas-chomhchuingirí;*
- g. *Insteallairí srutha le haghaidh léasacha ian hidrigine diúltach;*
- h. *Comhpháirteanna luasairí ‘spáscháilithe’;*
- i. *Trealamh tonnadóireachta léis ian diúltach;*
- j. *Trealamh chun léas ian ardhuinnimh a rialú agus a iompú;*
- k. *Scragail ‘spáscháilithe’ chun léis iseatóp hidrigine diúltach a neodrú.*

ML20 TREALAMH CRIÓGINEACH AGUS ‘FORSHEOLTACH’, MAR A LEANAS, AGUS COMHPHÁIRTEANNA AGUS GABHÁLAIS A SAINDEARADH LE HAGHAIDH AN TREALAIMH SIN:

a. Trealamh a saindearadh nó a sainchumraíodh chun é a shuiteáil i bhfeithicil le haghaidh feidhmeanna míleata talún, muirí, aerbheirthe nó spáis, atá in ann oibriú agus é ag gluaiseacht agus atá in ann teochtaí faoi bhun 103 K (- 170 °C) á tháirgeadh nó a choinneáil;

Nóta Áirítear le Nóta ML20.a. córais mhóibíleacha ina n-ionchorpraítear nó ina n-úsáidtear gabhálais nó comhpháirteanna a monaraíodh as ábhair sheoltacha neamh-mhiotalacha nó neamhleictreacha, amhail plaistigh nó ábhair eapocsach-thuilte.

b. Trealamh leictreach ‘forsheoltach’ (innealra nó claochladáin rothlacha) a saindearadh nó a sainchumraíodh chun é a shuiteáil i bhfeithicil le haghaidh feidhmeanna míleata talún, muirí, aerbheirthe nó spáis, agus atá in ann oibriú agus é ag gluaiseacht.

Nóta Níl feidhm ag ML20.b. maidir le gineadóirí homapholacha hibrideacha srutha dhírigh ina bhfuil gnátharmatúir mhiotail aonpholacha a chasann laistigh de réimse maighnéadach a dhéantar le tochráin fhorsheoltacha, ar an gcoinníoll nach bhfuil de chomhpháirteanna forsheoltacha sa ghineadóir ach na tochráin sin.

ML21 ‘BOGEARRAÍ’ MAR A LEANAS:

a. ‘Bogearraí’ a saindearadh nó a sainmhodhnaíodh le haghaidh aon cheann díobh seo a leanas:

1. ‘Forbairt’, ‘táirgeadh’, oibriú nó cothabháil trealamh a shonraítear i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais Eorpaigh;
2. ‘Forbairt’ nó ‘táirgeadh’ ábhar a shonraítear i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais Eorpaigh; nó

3. ‘Forbairt’, ‘táirgeadh’, oibriú nó cothabháil ‘bogearraí’ a shonraítear i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais Eorpaigh.

b. ‘Bogearraí’ sonracha, cé is moite díobh sin a shonraítear in ML21.a, mar a leanas:

1. ‘Bogearraí’ a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata agus a saindearadh chun córais armán míleata a shamhaltú, a ionsamhlú nó a mheasúnú;
2. ‘Bogearraí’ a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata agus a saindearadh chun cásanna oibríochtúla míleata a shamhaltú nó a ionsamhlú;
3. ‘Bogearraí’ chun na héifeachtaí ó armáin thraidisiúnta, núicléacha, cheimiceacha nó bhitheolaíocha a dhéanamh amach;
4. ‘Bogearraí’ a saindearadh le haghaidh úsáid mhíleata agus a saindearadh le haghaidh feidhmeanna Ceannasaíochta, Cumarsáide, Rialaithe agus Faisnéise (C³D) nó feidhmeanna Ceannasaíochta, Cumarsáide, Rialaithe, Ríomhaireachta agus Faisnéise (C⁴D);
5. ‘Bogearraí’ a saindearadh nó a sainmhodhnaíodh chun cibearoibríochtaí ionsaitheacha míleata a riar;

Nóta 1 Áirítear le ML21.b.5. ‘Bogearraí’ a dearadh chun córais, trealamh nó ‘bogearraí’, a shonraítear i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais, maille le ‘bogearraí’ cibearthaiscéalaíochta agus cibearcheannasaíochta agus cibear-rialaithe lena n-aghaidh sin, a scriosadh, a dhighrádú, a shuaitheadh, nó chun damáiste a dhéanamh dóibh.

Nóta 2 maidir le ‘freagairt ar theagmhais chibearshlándála’, nach dtéann thar Níl feidhm ag ML21.b.5. maidir le ‘nochtadh leochaileachta’ ná fhreagairt nó ullmhacht i ndáil le cibearshlándáil chosantach neamh-mhíleata.

c. ‘Bogearraí’, nach sonraítear in ML21.a. ná ML21.b., a saindearadh nó a sainmhodhnaíodh chun go mbeadh trealamh nach sonraítear i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais in ann feidhmeanna míleata an trealamh a shonraítear i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais a dhéanamh.

N.B. Féachtar na córais, an trealamh nó na comhpháirteanna, a shonraítear i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais, le haghaidh ‘ríomhairí digiteacha’ ilfheidhmeacha ina bhfuil ‘bogearraí’ suiteáilte a shonraítear in ML21.c.

ML22 ‘TEICNEOLAÍOCHT’ MAR A LEANAS:

a. ‘Teicneolaíocht’, cé is moite den mhéid a shonraítear in ML22.b., atá ‘riachtanach’ chun na hítimí a shonraítear i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais ‘a fhorbairt’, ‘a tháirgeadh’, a oibriú, a shuiteáil, a chothabháil (seiceáil), a dheisiú, a athchóiriú, nó a athfheistiú;

b. ‘Teicneolaíocht’ mar a leanas:

1. ‘Teicneolaíocht’ atá ‘riachtanach’ chun suiteálacha iomlána táirgthe le haghaidh ítimí a shonraítear i Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais a dhearadh, a oibriú, a chothabháil agus a dheisiú agus atá ‘riachtanach’ chun comhpháirteanna a chóimeáil sna suiteálacha sin, fiú mura sonraítear comhpháirteanna na suiteálacha táirgthe sin;

2. ‘Teicneolaíocht’ atá ‘riachtanach’ chun mionairm a ‘fhorbairt’ agus a ‘tháirgeadh’, fiú má úsáidtear í chun atáirgthí d’airm bheaga sheanda a tháirgeadh;

3. Níor úsáideadh ó 2013 i leith;

N.B. Maidir le ‘teicneolaíocht’ a shonraítear cheana in ML22.b.3., féachtar ML22.a.

4. Níor úsáideadh ó 2013 i leith;

N.B. Maidir le ‘teicneolaíocht’ a shonraítear cheana in ML22.b.4., féachtar ML22.a.

5. ‘Teicneolaíocht’ atá ‘riachtanach’ go heisiach chun na ‘bithchatalaigh’, a shonraítear in ML7.i.1., a ionchorprú i substaintí iompróra míleata nó in ábhar míleata.

Nóta 1 ‘Teicneolaíocht’ atá ‘riachtanach’ chun míreanna a shonraítear ar Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais Eorpaigh ‘a fhorbairt’, ‘a tháirgeadh’, a shuiteáil, a chothabháil (seiceáil), a dheisiú, a ollchóiriú nó a athchóiriú, tá sí fós faoi réir rialaithe fiú i gcás inarb infheidhme í maidir le haon mhír nach sonraítear ar Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais Eorpaigh.

Nóta 2 Níl feidhm ag ML22 maidir leo seo a leanas:

a. ‘Teicneolaíocht’ arb í an teicneolaíocht íosta í is gá i ndáil le suiteáil, oibriú, cothabháil (seiceáil) nó deisiú na n-earraí sin nach bhfuil faoi rialú nó a n-údaraithear iad a onnmhairiú;

b. ‘Teicneolaíocht’ atá ‘san fhearann poiblí, ‘taighde bunúsach eolaíoch’ agus an fhaisnéis íosta is gá le haghaidh iarratais phaitinne;

c. ‘Teicneolaíocht’ le haghaidh ionduchtú maighnéadach i gcomhair tiomáint leanúnach gaireas iompair shibhialta.

SAINMHÍNIÚ AR NA TÉARMAÍ A ÚSÁIDTEAR SA LIOSTA SEO

Seo a leanas sainmhínte ar na téarmaí a úsáidtear sa Liosta seo, in ord aibíte.

Nóta 1 Tá feidhm ag na sainmhínte ó thús go deireadh an Liosta. Is tagairtí comhairleacha amháin iad na tagairtí agus níl aon éifeacht acu ar chur i bhfeidhm uilíoch na dtéarmaí sainithe ó thús go deireadh an Liosta.

Nóta 2 Focail agus téarmaí atá sa Liosta Sainmhínte seo, ní bhíonn an bhri shainmhínte leo ach amháin i gcás ina léirítear é sin trí iad a chur idir ‘comharthaí dúbailte athfhriotail’. Tugtar sainmhínte ar théarmaí idir ‘comharthaí singile athfhriotail’ i nóta Teicniúil a bhaineann leis an ítim ábhartha. Cé is moite de na háiteanna sin, is í brí (an fhoclóra) a nglactar go coitianta léi atá le focail agus téarmaí.

ML8	‘Breiseáin’		Substaintí a úsáidtear i bhfoirmlithe pléascacha chun a n-airionna a fheabhsú.
ML8, 10, 14	‘Aerárthach’		Feithicil aerbheirthe ar a bhfuil sciathán dobhogtha, sciathán sclóine, sciathán rothlach (héileacaptar), rótar claonta nó sciathán claonta.
ML11	‘Córais Uathoibríthe Cheannasaíochta agus Rialaithe’		Córais leictreonacha, trína ndéantar faisnéis, atá riachtanach d’oibriú éifeachtach na grúpála, na mórfhoirmíochta, na foirmíochta oirbheartaíochta, an aonaid, na loinge, an fho-aonaid nó na n-arm atá faoi

		<p>cheannasaíocht, a iontráil, a phróiseáil agus a tharchur. Déantar é sin trí úsáid a bhaint as ríomhairí agus cruae-earra speisialaithe eile a dearadh chun tacú leis na feidhmeanna a bhíonn ag eagraíocht cheannasaíochta agus rialaithe mhíleata. Is iad seo a leanas príomhfheidhmeanna córais uathoibríthe ceannasaíochta agus rialaithe: faisnéis a bhailiú, a charnadh, a stóráil agus a phróiseáil ar mhodh uathoibríthe éifeachtúil; an cás agus na himthosca a dhéanann difear d’ullmhú agus d’fhearadh oibríochtaí comhraic a thaispeáint; ríomh oibríochtúil agus oirbheartaíochta a dhéanamh i dtaca le hacmhainní a leithdháileadh ar ghrúpálacha fórsa nó ar eilimintí den ord catha oibríochtúil nó den imscaradh chun catha, de réir an mhisin nó de réir chéim na hoibríochta; sonraí a ullmhú i ndáil le staid a mheas agus cinnteoireacht a dhéanamh ag aon phointe le linn oibríochta nó catha; ionsamhlú ar ríomhaire ar oibríochtaí.</p>
ML22	‘Taighde bunúsach eolaíoch’	<p>Obair thurgnamhach nó obair theoriciúil arb é is cuspóir di thar aon rud eile teacht ar eolas nua maidir leis na bunphrionsabail a bhaineann le feiniméin nó fíorais inbhraite, seachas obair atá dírithe go príomhúil ar aidhm nó ar chuspóir sonracha praiticiúil.</p>
ML7, 22	‘Bithchatalaigh’	<p>‘Einsímí’ i gcomhair imoibríthe sonracha ceimiceacha nó bithcheimiceacha nó comhdhúile bitheolaíochta eile a cheanglaíonn d’oibreáin cogáíochta ceimicí agus a luathaíonn díghrádú na n-oibreán sin.</p> <p>Nóta Teicniúil</p> <p><i>Ciallaíonn ‘einsímí’ ‘bithchatalaigh’ i gcomhair imoibríthe sonracha ceimiceacha nó bithcheimiceacha.</i></p>
ML7	‘Oibreáin bithheolaíochta’	<p>Pataiginí nó tocsaíní, a toghadh nó a modhnaíodh (trí aon cheann de na nithe seo a leanas a athrú: íonacht, seilfré, nimhneacht, tréithe a scaipthe, nó friotaíocht in aghaidh na radaíochta UV) chun taismigh a dhéanamh de dhaoine nó d’ainmhithe, nó chun trealamh a dhíghrádú nó damáiste a dhéanamh do bharrá nó don chomhshaol.</p>
ML7	‘Bithpholaiméirí’	<p>Macramóilíní bitheolaíochta mar iad seo a leanas:</p> <ol style="list-style-type: none"> Einsímí i gcomhair imoibríthe sonracha ceimiceacha nó bithcheimiceacha; ‘Antasubstaintí’ ‘frith-íditíopacha’, ‘monaclónacha’ nó ‘polaclónacha’; ‘Gabhdóirí’ a saindearadh nó sainphróiseáladh.

		<p>Nótaí Teicniúla</p> <p>1. Ciallaíonn ‘antasubstaintí frith- iditíopacha’ antasubstaintí a cheanglaíonn iad féin de na láithreacha sonracha nasctha antaiginí in antasubstaintí eile;</p> <p>2. Ciallaíonn ‘antasubstaintí monaclónacha’ próitéiní a cheanglaíonn iad féin de láthair antaigineach amháin agus a tháirgtear ó aon chlón amháin ceall;</p> <p>3. Ciallaíonn ‘antasubstaintí polaclónacha’ meascán de phróitéiní a cheanglaíonn é féin den antaigin shonrach agus a tháirgtear ó bhreis agus aon chlón amháin ceall;</p> <p>4. Ciallaíonn ‘gabhdóiri’ struchtúir bhitheolaíocha mhacramóilíneacha a bhfuil ar a gcumas lioganna a cheangal dá chéile, ionas go ndéanann an ceangal difear d’fheidhmeanna fiseolaíocha.</p>
ML4, 10	‘Aerárthaí sibhialta’	Na ‘haerárthaí’ sin a liostaíonn údaráis um eitlíocht shibhialta i gceann nó níos mó de Bhallstáit an Aontais Eorpaigh nó de Stáit atá rannpháirteach i gComhshocraíocht Wassenaar, trí na haerárthaí a ainmniú ar liostaí deimhnithe aeracmhainneachta, mar áirthaí le haghaidh taisteal ar bhealaí tráchtála sibhialta inmheánacha agus seachtracha nó le haghaidh úsáidí dlisteanacha sibhialta, príobháideacha nó gnó.
ML21	‘Freagairt ar theagmhais chibearshlándála’	An próiseas lena ndéantar an fhaisnéis riachtanach maidir le teagmhas cibearshlándála a mhalartú leis na daoine aonair nó leis na heagraíochtaí atá freagrach as déanamh nó as comhordú an fheabhsúcháin chun aghaidh a thabhairt ar an teagmhas cibearshlándála.
ML17 21, 22	‘Forbairt’	Bainteach le gach céim a thagann roimh an táirgeacht shrathach, mar shampla: dearadh, taighde ar dhearadh, anailísí ar dhearadh, coincheapa maidir le dearadh, fréamhshamlacha a chóimeáil agus a thástáil, scéimeanna maidir le táirgeacht phiolótach, sonraí maidir le dearadh, an próiseas ina ndéantar táirge de na sonraí maidir le dearadh, dearadh na cumraíochta, dearadh an chomhtháthaithe, agus an leagan amach.
ML21	‘Ríomhaire digiteach’	Trealamh a bhfuil ar a chumas an méid seo uile a leanas a dhéanamh, i bhfoirm athróige scoite amháin nó níos mó: <ol style="list-style-type: none"> Glacadh le sonraí; Sonraí nó treoracha a stóráil i bhfeistí stórála atá fosaithe nó inathraithe (inscríofa); Sonraí a phróiseáil trí sheicheamh stóráilte treoracha, ar seicheamh inmhodhnaithe é; agus Sonraí aschuir a sholáthar. <p>Nóta Teicniúil</p>

			<i>Maidir le seicheamh treoracha atá stóráilte a mhodhnú, áirítear leis an modhnú sin feistí eile stórála atá fosaithe a chur in ionad na bhfeistí atá ann cheana, ach ní áirítear leis aon athrú fisiceach ar shreangú ná ar idirnaisc.</i>
ML17	‘Éifeachtóirí deiridh’		Greamáin, ‘aonaid uirlisithe ghníomhacha’ agus aon uirlisiú eile a cheanglaítear den bhonnphláta ar cheann géige láimhsitheora ‘róbait’. Nóta Teicniúil <i>Is éard atá in ‘aonaid uirlisithe ghníomhacha’ gairis lena dtugtar cumhacht tiomána, fuinneamh próiseála nó braiteacht do shaotharphíosa.</i>
ML8	‘Ábhair fuinneamhachais’		Substaintí nó meascáin a imoibríonn go ceimiceach chun fuinneamh a scaoileadh, fuinneamh atá riachtanach don fheidhm atá beartaithe dóibh. Is fo-aicmí d’ábhair fuinneamhachais iad ‘pléascáin’, ‘piriteicnicí’ agus ‘tiomántáin’.
ML6, 13	‘Caighdeáin choibhéiseacha’		Caighdeáin náisiúnta nó idirnáisiúnta inchomparáide atá aitheanta ag ceann amháin nó níos mó de Bhallstáit an Aontais Eorpaigh nó de Stáit atá rannpháirteach i gComhshocraíocht Wassenaar agus is infheidhme maidir leis an iontráil ábhartha.
ML8, 18	‘Pléascáin’		Substaintí nó meascáin, bíodh siad soladach, leachtach nó gásach, nach mór dóibh madhmadh nuair atá feidhm á baint astu mar lánáin phríomhúla, mar lánáin treisithe nó mar phríomhlánáin i bpléasc-chinn, i scartáil agus i bhfeidhmeanna eile.
ML7	‘Veicteoirí léiriúcháin’		Iompróirí (e.g. plasmáid nó víreas) a úsáidtear chun ábhar géiniteach a chur isteach i gcealla óstacha.
ML13	‘Ábhair shnáithíneacha nó fhiliméadacha’		Áirítear orthu iad seo a leanas: a. ‘Monaifiliméid’ leanúnacha; b. Snáth leanúnach agus caisirníní leanúnacha; c. Téipeanna, fabraicí, mataí randamacha agus bréideanna randamacha; d. Blaincéid de shnáithíní mionghearrtha, de shnáithíní stáplacha agus de shnáithíní comhtháite; e. Guairí, bídis monaichriostalach nó polaichriostalach, fada nó gearr; f. Laíon polaimíde aramatach.
ML15	‘Feadáin dianaithe íomhánna den chéad ghlúin’		Feadáin ag a bhfuil fócasú leictreastatach, ina n-úsáidtear aghaidhphlátaí aschuir agus ionchuir de ghloine nó de shnáithín optach, fócatatóidí il-alcaile (S-20 nó S-25), ach nach n-úsáidtear aon aimplitheoirí pláta micreachainéal.

ML17	‘Ceall Breosla’		Feiste leictreiceimiceach a thiontaíonn fuinneamh ceimiceach ina leictreachas Srutha Dhírih (DC) trí bhreosla a ídiú a thagann ó fhoínse sheachtrach.
ML22	‘San fhearann poiblí’		Ciallaíonn sé sin ‘teicneolaíocht’ nó ‘bogearraí’ a cuireadh ar fáil gan aon srian maidir lena scaipeadh a thuilleadh. <i>Nóta: Ní fhágann srianta cóipchirt nach mbeidh ‘teicneolaíocht’ ná ‘bogearraí’ ‘san fhearann poiblí’.</i>
ML9, 19	‘Léasar’		Ítim a tháirgeann solas atá comhleanúnach ó thaobh spáis agus ama de trí bhíthin aimplíú le hastú spreagtha radaíochta.
ML17	‘Leabharlann’ (bunachar sonraí teicniúil paraiméadrach)		Bailiúchán d’fhaisnéis theicniúil a bhféadfaí leas a bhaint as, trí thagairt dó, chun feabhas a chur ar fheidhmíocht na gcóras, an trealaimh nó na gcomhpháirteanna cuí.
ML10	‘Feithiclí atá níos éadroime ná an t-aer’		Balúin agus ‘aerlonga’ a bhraitheann ar aer te nó ar gháis eile is éadroime ná an t-aer, ar héiliam nó hidrigin, cuir i gcás, chun go bhféadfaidh siad dul in airde. <i>Nóta Teicniúil</i> <i>‘Aerlong’</i> <i>Feithicil aerbheirthe chumhacht-tiomáinte a choinnítear ar foluain trí bhíthin meall gáis is éadroime ná an t-aer (héiliam de ghnáth, hidrigin roimhe seo).</i>
ML17	‘Imoibreoir núicléach’		Áirítear leis na hítimí go léir atá istigh i soitheach an imoibreora nó atá ceangailte go díreach de, an trealamh lena rialaítear leibhéal na cumhachta i gcroí an imoibreora, agus na comhpháirteanna sin ar gnách gurb iontu a bhíonn príomhfhuarthán chroí an imoibreora, nó go mbíonn siad i dtadhall díreach leis an bhfuarthán sin, nó gur leo a dhéantar é a rialú.
ML8	‘Réamhtheachtaithe’		Ceimiceáin speisialtacha a úsáidtear i monarú pléascán.
ML 21, 22	‘Táirgeadh’		Ciallaíonn sé gach céim den táirgeadh, lena n-áirítear na céimeanna seo a leanas: innealtóireacht táirgí, monarú, comhtháthú, cóimeáil (gléasadh), cigireacht, tástáil, dearbhú cáilíochta.
ML8	‘Tiomántáin’		Substaintí nó meascáin a imoibríonn go ceimiceach chun toirteanna móra de gháis theo a tháirgeadh, ag rátaí rialaithe, chun obair mheicniúil a dhéanamh.
ML4, 8	‘Ábhair		Meascáin de bhreoslaí soladacha nó leachtacha agus

	phiriteicniúla’		d’ocsaídeoirí a mbaineann dóibh, nuair a adhntar iad, imoibriú ceimiceach fuinneamhachais ag ráta rialaithe lena mbeartaítear moilleanna ama ar leith a chur i bhfeidhm, nó cainníochtaí teasa, torainn, deataigh, solais infheicthe nó radaíochta infridheirge. Fo-aicme d’ábhair phiriteicniúla is ea pireafóraigh, nach bhfuil aon ocsaídeoirí iontu ach a adhnann go spontáineach ar theagmháil dóibh le haer.
ML22	‘Atá riachtanach’		De réir mar a chuirtear i bhfeidhm i leith na ‘teicneolaíochta’ é, ní bhaineann sé ach leis an gcuid sin den ‘teicneolaíocht’ a fhágann gur féidir na leibhéil feidhmíochta, na tréithe nó na feidhmeanna atá á rialú, a bhaint amach nó dul os a gcionn. An ‘teicneolaíocht’ sin atá ‘riachtanach’, féadfaidh sí a bheith ina teicneolaíocht choiteann ag táirgí éagsúla.
ML7	‘Oibreáin smachtaithe círéibe’		Substaintí a chuireann greannú céadfach ar dhaoine go gasta nó a chuireann bac fisiciúil orthu go gasta, greannú nó bac nach maireann ach go ceann seal gairid tar éis an duine teacht faoi thadhall na substainte, nuair a úsáidtear na substaintí sin sna cúinsí dár ceapadh iad chun lucht círéibe a smachtú. (Fo-thacar de ‘oibreáin smachtaithe círéibe’ is ea deorgháis.)
ML17	‘Róbat’		Meicníocht ionramhála, bíodh sí de chineál na conaire leanúnaí nó den chineál pointe go pointe, a fhéadfaidh leas a bhaint as braiteoirí, agus ag a bhfuil na hairíonna uile seo a leanas: <ul style="list-style-type: none"> a. Tá sé ilfheidhmeach; b. Tá ar a cumas ábhar, páirteanna, uirlisí nó feistí speisialta a shuí nó a threoshuí trí ghluaiseachtaí inathraithe i spás tríthoiseach; c. Ionchorpraítear leis trí sheirbhifheiste nó níos mó, bídís ina seirbhifheistí lúb-iata nó ina seirbhifheistí lúb-oscailte, agus féadfar mótair chéimthomhais a áireamh leo sin; agus d. Tá ‘in-ríomhchláráitheacht atá inrochtana don úsáideoir’ inti trí mhodh an mhúinte/athsheinnte nó trí ríomhaire leictreonach a fhéadfaidh a bheith ina rialaitheoir loighce in-ríomhchláráithe, i.e. gan idirghabháil mheicniúil. <p>Is é atá san ‘in-ríomhchláráitheacht atá inrochtana don úsáideoir’ an tsaoráid lena gceadaítear don úsáideoir ‘cláir’ a chur isteach, a mhodhnú nó a athrú trí mhodhanna seachas:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Athrú fisiciúil sa sreangú nó sna hidirnaisc; nó b. Socrú na rialuithe feidhme lena n-áirítear cur isteach paraiméadar. <p><i>Nóta Ní áirítear leis an sainmhíniú thuas na feistí seo</i></p>

		<p><i>a leanas:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Meicníochtaí ionramhála nach féidir a rialú ach amháin de lámh nó nach féidir ach le teileoibreoir iad a rialú; 2. Meicníochtaí ionramhála a bhfuil seicheamh fosaithe acu, arb é atá iontu feistí gluaiste uathoibríocha, atá ag feidhmiú i gcomhréir le gluaisní ríomhchláráithe atá fosaithe go meicniúil. Tá an clár teoranta go meicniúil ag stopanna fosaithe, amhail pionnaí nó ceama. Ní féidir an seicheamh de ghluaisne ná roghnú na gcosán ná roghnú na n-uillinneacha a athrú ná a mhodhnú trí mhodhanna meicniúla, trí mhodhanna leictreonacha ná trí mhodhanna leictreacha; 3. Meicníochtaí ionramhála a bhfuil seicheamh athraitheach acu agus atá faoi rialú meicniúil, arb é atá iontu feistí gluaiste uathoibríocha, atá ag feidhmiú i gcomhréir le gluaisní ríomhchláráithe atá fosaithe go meicniúil. Tá an clár teoranta go meicniúil ag stopanna fosaithe inchoigeartaithe, amhail pionnaí nó ceama. Is féidir an seicheamh gluaisní agus roghnú na gconairí agus roghnú na n-uillinneacha a athrú laistigh de phatrún an chláir fhosaithe. Athruithe nó modhnuithe maidir le patrún an chláir (e.g. pionnaí a athrú nó ceama a mhalartú) in ais ghluaisne amháin nó níos mó, ní féidir na hathruithe ná na modhnuithe sin a chur i gcrích ach amháin trí oibríochtaí meicniúla; 4. Meicníochtaí ionramhála a bhfuil seicheamh athraitheach acu agus atá faoi rialú neamh-sheirbhíochta, arb é atá iontu feistí gluaiste uathoibríocha, atá ag feidhmiú i gcomhréir le gluaisní ríomhchláráithe atá fosaithe go meicniúil. Is féidir an clár a athrú ach ní leanfaidh an seicheamh ar aghaidh ach amháin leis an gcomhartha dénrátha a thiofadh ó fheistí dénrátha leictreacha atá fosaithe go meicniúil nó ó stopanna inchoigeartaithe; 5. Craenacha cruachadóireachta a shainmhínítear mar chórais ionramhála comhordanáidí Cairtéiseacha a mhonaraítear mar chuid dhílis d'eagar ingearach de ghabhdáin stórála agus atá deartha chun rochtain a fháil ar a bhfuil sna gabhdáin sin d'fhonn é a stóráil nó a aisghabháil.
ML11	‘Córas loingseoireachta	Córas arb é atá ann stáisiúin talún, buíon satailítí, agus glacadóirí, a fhágann gur féidir suíomh glacadóirí a

	satailíte'		ríomh ar bhonn comharthaí ó na satailítí. Áirítear ann Córais Dhomhanda Loingseoireachta Satailíte agus Córais Réigiúnacha Loingseoireachta Satailíte.
ML4, 11, 21	'Bogearraí'		<p>Cnuasach a bhfuil ceann amháin nó níos mó de 'chlár' nó de 'mhicreachlár' ann agus é nó iad fosaithe in aon mheán inlámhsithe sloinnte.</p> <p><i>Nóta Teicniúil 1</i></p> <p><i>'Clár'</i></p> <p><i>Seicheamh de threoracha chun próiseas a chur i gcrích i bhfoirm a bheadh inrite ag ríomhaire leictreonach, nó seicheamh den sórt sin ar féidir é a thiontú chun na foirme sin.</i></p> <p><i>Nóta Teicniúil 2</i></p> <p><i>'Micreachlár'</i></p> <p><i>Seicheamh de bhuntreoracha, a choimeádtar i gcuimhne speisialta, agus a chuirtear i bhfeidhm nuair a chuirtear an treoir thagartha isteach i dtabhall treorach.</i></p>
ML11	'Spásárthaí'		Satailítí agus taiscéalaithe spáis, bídis gníomhach nó éighníomhach.
ML19	'Spáscháilithe'		<p>A dearadh, a monaraíodh nó a cáilíodh trí thástáil rathúil, lena hoibriú ag airde is mó ná 100 km os cionn dhromchla an Domhain.</p> <p><i>Nóta Cinneadh a dhéantar de bhua tástála gur ítim 'spáscháilithe' is ea ítim shonrach ó rith tairgthe, ní fhágann an cinneadh sin go bhfuil ítimí eile sa rith tairgthe céanna nó sa tsraith samhla chéanna 'spáscháilithe' murar tástáladh ina gceann is ina gceann iad.</i></p>
ML20	'Forsheoltach'		<p>Tagraíonn d'ábhair (i.e. miotail, cóimhiotail nó comhdhúile) ar féidir leo an fhriotaíocht leictreach ar fad a chailleadh (i.e. ar féidir leo seoltacht leictreach gan teorainn a shroicheadh agus ar féidir leo sruthanna leictreachais an-mhór a iompar gan téamh Joule). Is é teocht atá sa 'teocht chriticiúil' (dá dtagraítear uaireanta mar an teocht thrasdultach) ábhair shonraigh 'fhorsheoltaigh' an teocht sin ag a gcailleann an t-ábhar iomlán a fhriotaíocht in aghaidh sreabhadh srutha leictrigh dhírigh.</p>

		<p>Nóta Teicniúil</p> <p><i>I gcás aon ábhar ar leithligh, is é is saintréithe dá staid ‘Fhorsheoltach’ ná ‘teocht chriticiúil’, réimse maighnéadach criticiúil, ar feidhm é den teocht, agus dlús srutha criticiúil ar feidhm é den réimse maighnéadach agus den teocht araon.</i></p>
ML22	‘Teicneolaíocht’	<p>Faisnéis shonrach is gá chun táirge a ‘fhorbairt’, a ‘tháirgeadh’ nó a ‘úsáid’. Is i bhfoirm ‘sonraí teicniúla’ nó i bhfoirm ‘cúnaimh theicniúil’ a bhíonn an fhaisnéis sin. Sainítear in ML22 an ‘teicneolaíocht’ shonraithe le haghaidh Liosta Comhchoiteann Míleata an Aontais Eorpaigh.</p> <p>Nótaí Teicniúla</p> <p><i>1. D’fhéadfadh sé gur i bhfoirm treoirphleananna, pleananna, léaráidí, samhlacha, foirmlí, táblaí, dearáí agus sonraíochtaí innealtóireachta, lámhleabhar agus teoracha a bheadh na ‘sonraí teicniúla’ agus iad scríofa nó taifeadta ar mheáin eile nó ar ghairis eile amhail dioscaí, téipeanna agus cuimhní inléite amháin.</i></p> <p><i>2. D’fhéadfadh sé gur i bhfoirm teagaisc, scileanna, oiliúna, eolais oibre, seirbhísí comhairliúcháin a bheadh an ‘cúnamh teicniúil’. D’fhéadfadh aistriú ‘sonraí teicniúla’ a bheith i gceist le ‘cúnamh teicniúil’.</i></p>
ML10	‘Aerfheithicil gan fhoireann’ (‘UAV’)	<p>Aon ‘aerárthach’ atá in ann tús a chur le heitilt agus eitilt rialaithe agus loingseoireacht a choinneáil ar siúl gan aon fhoireann inti.</p>
ML21	‘Nochtadh leochaileachta’	<p>An próiseas sin arb é atá ann leochaileacht a shainaithint, a thuairisciú nó a chur in iúl do dhaoine aonair nó d’eagraíochtaí atá freagrach as feabhsúchán a dhéanamh nó a chomhordú chun an leochaileacht a réiteach, nó an próiseas sin arb é atá ann leochaileacht a anailísiú i dteannta na ndaoine aonair nó na n-eagraíochtaí sin.</p>